

INVESTICIJE

NIČ SPREMEMB

Na tretji strani objavljamo članek »Ustavljene investicije«, ki govori o ukrepih upravnega odbora komunalne banke Celje v zvezi z ukinitvijo investicijskih kreditov.

Ker pa je pred nedavnim investicijska banka v dnevnem časopisju dala določena pojasnila in ugovore na te ukrepe, smo povprašali direktorja celjske komunalne banke Staneta Vučajnika, v kolikoli bi to utegnilo vplivati na prvotne sklepe upravnega odbora.

— Lahko izjavim, da upravni odbor komunalne banke le še z večjo gotovostjo vztraja na prvotnih sklepih restrikcije investicijskih kreditov, kar je v skladu z ukrepi za stabilizacijo gospodarstva in s predpisi, ki jih bo zvezni izvršni svet v kratkem sprejel.

POSVET V BREŽICAH

Brežice, sredo. V Narodnem domu je OO SZDL Celje sklical posvet s predsedniki občinskih odborov SZDL. Pogovorili so se o izvajanju letnih konferenc KO SZDL, ki bodo potekale vse do decembra. Obračun dela, osvetlitev najbolj aktualnih družbeno političnih problemov ter načrt nadaljnjega dela bo osnova konferenc, na katerih naj spregovorijo čimveč občanov. Več o tem bomo v tedniku spregovorili še v prihodnjih številkah, ko bomo spremljali priprave na konferenco.

—cc

V VELENJU — NOV VODOVOD

V nedeljo dopoldne je v Paki pri Velenju svečano otvoril nov vodovod predsednik občinske skupščine Ludvik Mali. Svečanosti ob predaji nove pridobitve za Velenje se je udeležilo večje število ljudi.

Tovariš Mali je v svojem govoru posebej poudaril pomen prostovoljnega dela Velenčanov, ki so opravili nad 16 tisoč delovnih ur, ter dejal, da je prav to pospešilo izgradnjo 8 km dolgega vodovoda od zajetja studencev v Paki do novega rezervoarja v Smartnem pri Velenju. Vodovod je vsekakor velika pridobitev in obenem dokazna investicija za družbeni standard, saj je vrednost del preko 300 milijonov.

Z novim zajetjem se je Velenje za daljše obdobje rešilo bojnosti pred pomanjkanjem vode, kar je posebej v zadnjem času bil vse večji pojav.

Gospodarska razstava

V ŠALEŠKI DOLINI

V dneh od 3. do 11. oktobra je v prostorih druge osnovne šole Miha Pintar-Toledo v Velenju gospodarska razstava občine Velenje. Letos razstavlja 22 razstavljalcev, kar je nedvomno napredek od lanskega leta. Poleg izdelkov industrije in obrti, razstavlja tudi lovci in turistična organizacija, ki je v zadnjih dveh letih mnogo napravila za procvit turizma v Šaleški dolini.

Zanimanje za razstavo je veliko, saj je samo v nedeljo obiskalo razstavo nad tri tisoč obiskovalcev. Privlačen pa je tudi sejem, kajti na razstavi tudi trgovske hiše iz Velenja ter Soštanja prodajajo iskano blago s popustom od 5 do 10 odstotkov. Na fotografiji: Predsednik občinske skupščine Ludvik Mali in sekretar občinskega komiteja ZKS Ivo Jamnikar.

televiznik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

PRED KONFERENCAMI KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL

OBRAČUN IN NOV START

● IO OO SZDL O BLIŽNJIH KONFERENCAM KRAJEVNIH ORGANIZACIJ ● VEČ SIRINE PRI KADROVSKIH PRIPRAVAH NA KONFERENCAH ● SZDL NAJ NE BO LE IZVRŠEVALEC NAJRAZLIČNEJSIH AKCIJ ● GLAVNA NALOGA: UTRDITEV SAMOUPRAVNEGA SISTEMA V PRAKSI ● ZASTARELIH NALOG NI — TOREJ ODLOCNEJE NADNJE!

Pretekli teden je izvršni odbor OO SZDL razpravljal o bližnjih konferencah krajevnih organizacij SZDL, ki naj bi se v našem okraju končale do konca novembra. Časa torej ni več veliko, zlasti ne za priprave, ki naj bodo temeljitejšje kot doslej.

Krajevne konference naj bodo priložnost za temeljit obračun dosedanjega dela, prvenstveno pa dobro zastavljen start za bodoče obdobje. Konference naj temeljito obdelajo vse specifično krajevne probleme, pa tudi vse tiste, ki se prepletajo s problematiko širše družbene skupnosti med naselji, v komuni in navzgor.

Teh problemov pa je nešteto in bi jih težko našli brez bojnosti, da katerega ne bi izpustili. Problemi vznikajo na področju gospodarstva, investicij, delitve dohodka, samoupravnega mehanizma na vseh toriščih javnega delovanja, v kmetijstvu, kooperaciji, gozdarstvu, krajevnih skupnostih, na področju družbenih služb in tako naprej.

Temeljito je treba pretrgati s prakso preteklosti, da so bile organizacije SZDL mnogokje le izvrševalce raznih akcij, ali pa so se obratno samozvano postavljale v vlogo upravnih organov vseh vrst. SZDL mora biti, kot terja njen statut in program, tribuna najširših množic delovnih ljudi, torišče borbe mnenj in utrjevanja stališč, organizacija, katere prvenstvena naloga je osveščanje širokih množic za naloge in vse ustavne pravice.

IO OO SZDL je razpravljal tudi o tem, kakšna naj bi bila poročila na konferencah. Vsebujejo naj predvsem konkreten in kratek obračun dela, najaktualnejše probleme kraja in naloge, ki se s tem v zvezi postavljajo. Krajevne organizacije morajo na konferencah obravnavati in sprejeti tudi svoj program dela.

Posebno pozornost morajo vodstva krajevnih organizacij posvetiti tudi nalogam in problemom, ki izvirajo po svoji vsebini in pojavih še iz

preteklosti pa tudi danes še niso rešene. Zastarelih problemov naj ne bo, zastarel naj bo samo omahljiv in prešibak način obravnavanja.

Krajevne organizacije lahko mnogo prispevajo k analizi in ugotavljanju stanja v občinskih skupščinah, o njih funkcioniranju. To je nedavno zelo obširno načel plenum GO SZDL Jugoslavije.

Posebno pozornost je treba posvetiti kadrovskim pripravam, pri tem ne smemo pozabiti na večjo širino pri izbiri bodočih vodstev, zlasti pa ne na vključevanju aktivnih žena in mladine.

O vseh teh vprašanjih bo razpravljal še celotni OO SZDL, v sredo pa je v Brežicah bil posvet občinskih vodstev SZDL, posvečen prav tej problematiki.

Kr.

NAMESTO UVODNIKA V MESECU VARNOSTI

Pod sedeži kina smrt?

September je mesec varnosti. Mesec v katerem bi morali povečati prizadevanja za varnost ljudi.

V času, ko tehnika osvaja vsak kotiček, kjer se človek giblje, je priložnosti za nesrečo nešteto. Na cesti, na delovnem mestu, doma ob električnih napeljavah — povsod,

Koliko je bilo letos nesreč? O tem morda drugič. Tokrat nekoliko o tem, če nam je varnost človeka res vedno tako važna? Najbrž ne, če nekoliko pogledamo okoli sebe.

Vzemimo primer:

Kino »Union« v stavbi na Titovem trgu je tam odkar hiša stoji. Najemniki v kletnih prostorih pa so se menjavali. Pred leti je bilo v kleti skladišče stekla in steklene posode. Steklo ni nevarno.

Kaj pa je danes v teh prostorih? Skladišče barv, bencina, raznih vnetljivih snovi, celo takih, ki planejo v eksplozijo in razvijajo strahovito vročino. Zadostuje iskra, zadostuje kratek stik v napeljavi. Nad tem skladiščem je kino dvorana v kateri vsak dan sedi nad 1.000 ljudi.

V Skopju je pred nedavnim bila taka nesreča V zelo, zelo sodobnih okoliščinah. Zadeva sama zase je dovolj zgovorna in ne potrebuje komentarja.

Edina misel k temu problemu:

Ni dovolj »misliti« in veliko govoriti o varnosti samo v mesecu septembru. To je treba početi vedno, vsak dan, vsa leta ...

—cc

V »GORENJU« OSEM ODLIKOVANCEV

Ponedeljek je bil za člane kolektiva tovarne gospodinske opreme »Gorenje« v Velenju izredno svečan. Odposlanec predsednika SFRJ Josipa Broza-Tita tovariš Ludvik Mali, predsednik občinske skupščine Velenje, je kar osim delavcem kolektiva predal visoka odlikovanja za njihovo dolgoletno marljivo in požrtvovalno delo. Tako so sprejeli red dela remontni mojster Milan Rems, ključavničar Jaka Brumec, delavka v skladišču Ivanka Babič, tehnični direktor tovarne Oskar Pistor, šofer Rafko Rihter, strojni tehnik Ivan Okretič in delavka Terezija Močnik.

Direktor tovarne Ivan Atolšek pa je za posebne zasluge prejel medaljo za delo z zlatim vencem.

Ni odveč, če povemo, da kolektiv tovarne gospodinske opreme »Gorenje« doživlja v zadnjih letih naravnost neslutni porast, saj je kar v dveh letih prešel v bruto proizvodnjo od pol milijarde na letošnje predvidene štiri milijarde dinarjev. Z izgradnjo nove tovarne v letošnjem letu pa si je odprl pot za na-

daljnji razvoj, ki bo predvidoma že v nekaj letih potrojil fizični obseg proizvodnje. Poleg vseh vrst štedilnikov bodo že letos na trgu polavtomatski pralni stroji tovarne »Gorenje«.

Delavci »Gorenja« s ponosom govorijo o svoji novi tovarni, saj ga ni med kolektivom, ki ne bi v času izgradnje in pri selitvi pomagal s prostovoljnimi delom. Najbolj prepričljivo pa je število udarniških ur: čez 15 tisoč!

V imenu odlikovancev se je predsedniku Maliju zahvalila Ivanka Babič. Predsednik delavskega sveta pa je tovarišu Maliju podaril album, ki prikazuje razvoj podjetja v času izgradnje.

Okrog 10. in 15. oktobra močnejši dež z ohladijavo, v ostalem suho oziroma vedro. V prvih dneh po dežju jutranja slana, pozneje topleje.

PRAZNIČNI INTERVJU

VSI USPEHI SO NAM DRAGI

Razgovor s predsednikom velenjske občinske skupščine tovarišem inženirjem Ludvikom MALIJEM je potekal nekoliko drugače, kot smo si želeli mi in tudi on. Potekal je na hitro, vendar živahno. Zal se je pre hitro končal, toda to je bila »višja sila«.

— Velenjska občina praznuje. Ali bi hoteli naštetati nekatere uspehe, ki dajejo posebno draž temu praznovanju?

● »Vsi uspehi so nam dragi. Če bi hotel katerega izdvojiti, bi delal ostalim krivico. Vsekakor pa je otvoritev velenjskega vodovoda, ureditev Smartnega ob Paki, vodovoda, kanalizacije in ceste, šole v Zavodnji, ceste na Plešivec in ureditev šole na Plešivcu dala svojstveno vrednost letošnjemu praznovanju«.

— Ljudje so navdušeni nad »selitvijo« centralnih praznovanj iz kraja v kraj. Kaj mislite vi o tem?

● »Vprašanje je, ali je to potrebno. Po moje bi morali dati večji poudarek praznovanjem krajevnih praznikov. Točno pa je, da imajo ob teh »selitvah« določeni kraji večje koristi ...«

— Če bi vam bila dana možnost, kateri nerešen problem bi najprej rešili?

● »Vprašanje energokombinata.«

— Kaj je za vas najbolj boleče?

● Nemočnost, konkretno pri reševanju integracijskih vprašanj. V teh procesih nisimo uspeli. Pred časom smo sugerirali kolektivno soštanjske usnjarne, naj integrira. Nastal je vik in krik, danes so pa pod prisilno upravo ... Vprašanje integracije termoelektrarne, rudnika in energokemičnega kombinata je celo preraslo okrajne meje ...

(Dalje na 2. strani)

VRSTA KONKRETNIH PREDLOGOV

Pred dnevi je okrajna komisija za vprašanja statuta ZKJ, njegovih dopolnitev in sprememb obravnavala dosedanje predloge in mnenja izvirajoča iz številnih razprav v celjskem okraju: Na sestanku, na katerem so bili navzoči tudi predstavniki CK ZKS in nekaterih občin, so na osnovi zbranega gradiva konkretno formulirali vrsto pripomb in predlogov k predloženemu osnutku novega statuta ZKJ.

V DANASJNI STEVILKI:

- Delo in problematika KO SZDL »Gaberje-Hudinja«
- Kmetom-borcem hitreje uveljaviti njihove pravice
- Ustavljene investicije
- Kdo lahko zvišuje cene
- Ob mesecu kulturnih spomenikov
- Zaradi špekulantke — na cesto
- Začetek v Tokiu
- Varstvo otrok — zanemarjeno

V PRIHODNJI STEVILKI:

- Radovedna malha
- Odslej samo legalne gradnje

CELJE, 9. OKTOBRA 1964

St. 40 CENA 20 din Leto XIV

Glavni urednik RUDI LESNIK
Odgovorni urednik JURE KRASOVEC
List izhaja ob petkih, izdaja in tiska
Casopisno podjetje »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefon 24-25.
Tekoči račun: 603-11-1-656. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din.
Inosemstvo 2409.

PRED REDNIMI KONFERENCAMI SZDL — PRED REDNIMI KONFERENCAMI SZDL — PRED REDNIMI KONFERENCAMI SZDL —

DELO IN PROBLEMI KO SZDL »GABERJE-HUDINJA«

Krajevna organizacija SZDL »Gaberje — Hudinja« zavzema področje Gaberje, Spodnje in Zgornje Hudinje, ki nosi stari pečat delavskega naselja, saj je le tu in tam prepleten z nekaj kmetijami.

Na tem področju živi okrog 6.000 ljudi, kar predstavlja 1.500 družin, oziroma 3.015 aktivnih občanov. Večina občanov je zaposlenih v območju krajevne organizacije, le ena četrtnina zaposlenih dela izven terena.

Področje krajevne organizacije urbanistično še ni obdelano in prav zaradi tega pogosto nastopajo težave, ki povzročajo nezadovoljstvo med občani tega kraja. Težave nastopajo zlasti pri urejevanju komunalnih objektov, pri določanju lokacij in pri vzdrževanju obstoječih stanovanjskih objektov.

Nekje je načelno rečeno, da bi se naj na vzhodni strani Mariborske ceste razvijali obstoječi industrijski objekti in določale lokacije za nove industrijske objekte. To področje je dostopno z industrijskim tirom in prav zaradi tega je industrija zainteresirana zanj. Zapadna stran od Mariborske ceste pa je predvidena v poznejšem času za stanovanjsko izgradnjo, predvsem na Hudinji bi naj v bodoče stale nove stanovanjske soseske.

Po socialnem sestavu je ta teren

med najslabšimi v Celju. Področje krajevne organizacije je v glavnem naseljeno z delavci in uslužbenci z nižjo strokovno izobrazbo in prav zaradi tega je tudi povprečni mesečni dohodek na prebivalca pod občinskim povprečjem. Na tem terenu se pogosto javljajo razni socialni problemi.

Zaradi dosedanje nesistematične stanovanjske izgradnje v samem Celju, je na tem področju nastopil problem kadrovanja v razne organizacije in v krajevno skupnost. V povojnih letih sta bila na tem področju zgrajena le dva večja stanovanjska objekta. Občani so se izseljevali v področja, kjer se je gradilo. V skupnosti pa so ostali večinoma ljudje, ki so starejši in za aktivno delo na terenu niso več sposobni.

Krajevna organizacija SZDL šteje 2.473 članov, v krajevnem odboru je 25 članov in v nadzornem odboru so 3 člani. Teren je razdeljen na 5 enakih podružnic, podružnice imajo povprečno po 500 članov in so razdeljene na 55 poverjeništev, ki imajo po 50 članov SZDL.

V zadnjih letih se občani tega kraja trudijo, da bi rešili naslednja že več let odprta vprašanja:

Stanovalcem, ki stanujejo v barakah ob Dečkovi cesti in na Spodnji Hudinji bo treba nujno omogočiti

IZVRŠNI ODBOR OO SZDL SPREJEL PROGRAM DELA

OBILICA NALOG

Pretekli teden je izvršni odbor OO SZDL v Celju sprejel program dela za obdobje od septembra do januarja. V tem programu si je izvršni odbor naložil celo vrsto razprav na osnovi analiz z najrazličnejših področij. Takih analiz bo kar 14 in posegajo v najbolj pereča pod-

ročja družbenega dogajanja.

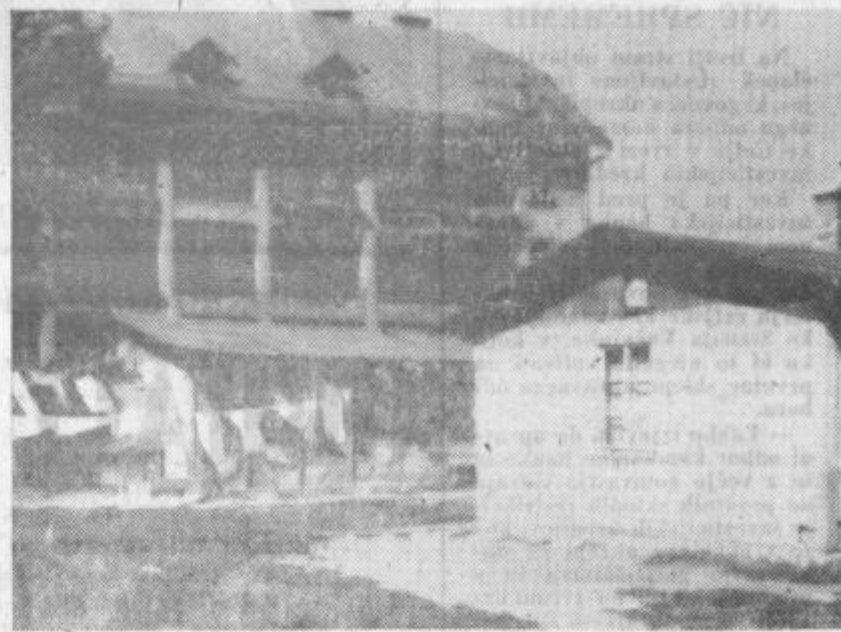
Okrajni odbor SZDL naj bi v tem obdobju obravnaval probleme šolstva in volitve samoupravnih organov na področju osvete in kulture, nadalje vsebinske in kadrovske priprave na konference krajevnih organizacij SZDL, aktualne idejno-politične probleme s področja gospodarstva in končno razpravo o osnovnih izhodiščih za sestavo družbenega plana za prihodnje leto.

Poleg tega predvideva program dela še okoli 10 raznih posvetov in razgovorov, predvsem pa bodo nadaljevani neposredni stiki OO SZDL s krajevnimi organizacijami SZDL po vseh občinah.

Podoben program dela so si zastavile tudi vse komisije pri OO SZDL in končno program vsebuje tudi naloge, ki jih nalaga stalna dejavnost OO SZDL.

Na seji izvršnega odbora SZDL so sicer predvidevali, da bi program utegnil biti preobširen in prezahteven, toda le v primeru, da bi morali zaradi novih problemov in nalog od nekaterih točk za pet mesecev odstopiti. Program je izdelan do januarja in ne za vse leto zato, ker je težko za celo leto opraviti zanesljiv načrt dela, zlasti še v politični organizaciji s tako širokimi nalogami kot je SZDL.

—ec

druga primerna stanovanja. Barake so toliko dotrajale, da ogrožajo varnost in zdravje 20 družin; tu so zlasti izpostavljeni nedoletni otroci, katere ogrožajo razne bolezni.

Menimo, da odgovorni ljudje tega problema še niso doumeli in prav zaradi tega ne vemo, kdaj bo dokončno rešen ta problem. Sprašujemo se, če je potrebno, da v omenjenih barakah zgubljamo nekoliko ljudi zdravje ali pa morda celo življenje, predno bodo rešili ta pereči problem.

Naslednje vprašanje je vprašanje vzdrževanje starih stanovanjskih hiš. Hiše so večinoma že amortizirane in med letom ne dobijo dovolj lastnih sredstev za vzdrževanje, kreditno niso sposobne in zaradi tega ne morejo najeti posojila. Določeni deli hiš, nekatere pa v celoti po nepotrebnem propadajo, tako da so v njih ogroženi stanovalci in njihovo imetje. Občinska skupščina bi morala tem hišam omogočiti, da bi lahko najele posojila.

Ze več let je odprto vprašanje ureditve kolesarske steze in pločni-

ka na vzhodni strani Mariborske ceste, to je od Bežigradske ceste do šole na Hudinji in vzdrževanje vseh makadamskih cestišč. Vsako leto ob sprejemanju programa in na vseh zborih občanov nam obljublajo, da bodo ta vprašanja uredili, ob koncu leta pa ugotavljamo, da je ostalo le pri obljubah.

Zgornji del Zgornje Hudinje že več let muči problem kanalizacije. V prvi fazi je bil travniški potok reguliran le do Skaletove ulice, druga faza regulacije bi se morala po obljubi nadaljevati v tekočem letu. Leto se bliža h kraju, dela na omenjenem objektu pa se še niso začela in tudi ne vemo, kdaj se bodo sploh pričela, ker nas o tem nihče ne obvesti.

Ob Mariborski cesti bi bilo tudi potrebno urediti že večkrat nakazana postajališča s čakalnicami za lokalni avtobus.

Smodiš Franc,
Odbor Krajevne organizacije
SZDL »Gaberje — Hudinja«
Celje

REŠUJMO PROBLEME SAMI

Prejšnji četrtek je bil na celjski Gimnaziji prvi plenum ZM in Dijaške skupnosti na zavodu. Poleg predsednikov razredov, gostov iz Ekonomske šole in iz ObK ZMS, so se plenumu udeležili tudi nekateri profesorji in tov. ravnatelj. Iz vsebine plenuma je bilo razvidno, da je samoupravljalski duh na Gimnaziji bujno zacvetel. Dijaki hočejo vse probleme reševati sami, kolikor je to v njihovi moči. Zato so v okviru ZM, kakor tudi Ds organizirali več komisij, ki bodo skrbele za šport in zabavo, druge pa za izboljšanje učnega uspeha na zavodu. Poleg tega bodo dijaki sami proučevali vpliv proizvodnega dela na učni uspeh ter poskušali doseči čim boljše odnose na relaciji profesor-dijak.

To so le nekatere naloge, katere so si zadali dijaki na celjski Gimnaziji za tekoče leto. Pravilno je, da hočejo večino problemov reševati sami, saj najboljše poznajo okoliščine in večkrat tudi pametno rešitev. Tako bogat program dela, kot so si ga zastavili, je vsekakor vreden pohvale.

kf

PREVEČ RAZPRAVLJANJA

Mladinski aktiv v Bročicah ni našel prave poti v svojem delu. Preveč je bilo razpravljanja brez vidnejšega rezultata. Pravilno pa bi bilo, da LMS obravnava dogajanja na terenu samem oz. krajevne probleme. Premalo je bilo povezave z glavnimi množičnimi organizacijami, predvsem s SZDL. Prav tako ni bila povezana z OO ZK. Na raznih sestankih je mladina premalo posegala v razpravo. Tako so posamezniki bili le poslušalci, nikdar pa niso posegli v besedo pri diskusijah. Prevelike razdalje posameznih članov od centra so tudi ovirale delo. Upamo, da bo aktiv preusmeril svoje delo, da bo njegovo udejstvovanje plodnejše in doseglo vidnejše uspehe.

ki jih ne smemo zanemarjati. Veliko kmetov v hribih nima dovolj delovne sile, zadruga zemlje ne sprejme, ker ni rentabilna. Toda zakaj jim ne bi dali lažje mehanizacije, če imajo možnost in interes.

Na terenu pričakujemo, da se bodo zakonski in gospodarski pogoji na vasi izboljšali. Vse instrumente, ki zavirajo gospodarski razvoj na vasi, bi morali čimprej korigirati, delo kmetijskega proizvajalca pa se naj vrednoti kot vsako drugo.

Naše delo na terenu trpi zaradi premajhne ideološke razgledanosti. Prevečkrat se znajdemo v občasnih »hajkah«, ob večjih akcijah kot so volitve in podobno, zelo nepripravljani. Nekateri komunisti so preobremenjeni, ostali pa životarijo. Kriterije je treba tudi postriti. V organizaciji ne smemo biti članov, ki so družbeno nedelavni, ki se ne udeležujejo, še manj pa take, ki ne prihajajo niti na sestanke... Tem je treba jasno povedati, da ne spadajo v naše vrste. Ko bomo s tem uspeli, to pa moramo čimprej, bomo komunisti na terenu vršili tisto poslanstvo, ki nam je naloženo.

J. Sever

MARJAN RAVNIKAR

Druga konferenca neangažiranih držav je pričela z delom. Problemi, ki jih bo reševala, so znani. Prav tako pomen teh problemov. Ves svet je zainteresiran za potek konference, število in rang udeležencev, za debate in sklepe, ki jih bo prinesla. Telegrami z dobrimi željami prihajajo od vseh strani. Nikogar ni, ki bi hotel ostati izven interesa. Tako konferenci želi veliko uspeha Hruščov, kakor tudi Johnson, U Taut in Mao Ce Tung, najrazličnejše organizacije in posamezniki, predsedniki republik in vladarji, čeprav niso prisotni. Kje so vzroki za tako veliko zanimanje za posvet v Kairu? Vemo, da tu niso prisotne razvite dežele. V svojih skladiščih nimajo nakopičenega atomskega orožja. Njihova industrija je šele v razvoju. Pa vendar. Vse piše danes o Kairu, o problematiki, ki bo tu na dnevnem redu in o ukrepih, ki bi mogli pomeniti nekaj čisto novega v zgodovini meddržavnih odnosov.

Predvsem gre za spoznanje in priznanje, da je svet prišel v takšno situacijo, v kateri probleme ni mogoče več reševati na klasičnem načinu, tj. z vojno. Če bi jih tako reševali, vedo vsi, bi bilo najmanj, kar lahko rečemo, konec civilizacije. Torej tako ne gre. Se male, lokalne vojne so zelo nevarne.

Stagnacija v moderni proizvodnji je nemogoča. Progres tehnične in ekonomske revolucije gre hočeš nočeš svojo pot. V tej nakopičeni proizvodnji pa morajo razvite dežele najti kupca izven svojih meja, kajti moderne in razvite dežele so orientirane na zunanji trg. Za potrebe lastnega trga bi bilo dovolj tretjina industrije, ki jo vsaka od teh ima. Torej je izvoz in izmenjava gotovega blaga za surovine možna le z nerazvitimi. Tu nastaja problem. V takšnem odnosu pa razvite dežele še niso našle pravi jezik sporazumevanja. Neprestano se še pojavljajo poskusi s starimi metodami, preskušeni v imperializmu.

Nadalje pomeni homogenost v vrstah neangažiranih držav mogoč pritisk na ostale, da želje in zahteve upoštevajo. Čim bolj bo poudarjena enotnost predstavnikov v Kairu, tem hitreje bodo ostali izven Kaira pristali na izvajanje zaključkov. In končno, delegati v Kairu zastopajo preko milijardo ljudi. To ni malo, posebno če vemo, da je še sto in sto milijonov ljudi, ki trenutno niso zastopani na konferenci, se pa v bistvenih točkah povsem strinjajo s konferenco. Gre za nič manj kot za trajen svetovni mir, za odstranitev lakote, diskriminacije, izkoriščanje človeka, skratka, za uresničitev pravic, katerih bi morali biti vsi deležni. Razumljivo je potemtakem, da je Kairo danes v ospredju vseh dogodkov, od katerih upravičeno pričakuje človeštvo novo ero, ki bi bila bolj dostojna bitja, ki mu pravimo človek.

V tem smislu se tudi odvijajo svetovni dogodki. Skoraj bi lahko rekli — nič novega, ko le to nič novo ne bi bilo povezano s tolikimi življenji in trpljenji. Vsak dan isto, pa vendar novo. Vsi poskusi, zadržati dominacijo nad še preostalimi kolonijami, ostajajo brezuspešni. To terja življenja. Marsikje pa kaže, da brez tega ne gre. Uspehi osvobodilnih armad so vsak dan večji. Bodisi v Angoli, Kongu ali v Južnem Vietnamu. Na teh terenih bijejo krvave boje, v katerih so si nasprotniki narodni, ki želijo svobodo z ene strani in armade modernih imperialistov, ki želijo zaustaviti čas, kot da nismo v dvajsetem stoletju.

Na vseh kontinentih se odvija velika notranja borba mišljenj, v kateri sicer počasi, vendar nezadržno zmaga misel, da je treba svet urediti na bolj pošten in človeški način. V tej borbi je vsem naprednim silam organizacija Združenih narodov močna moralna opora. Zato bi morali vsi državniški podpirati ideje, ki jih ta organizacija propagira, jih uresničevati in na ta način brez svetovnih konfliktov priti do normalnih medsebojnih odnosov. Vsekakor je Kairo forum, ki lahko močno pospeši vsa ta humana prizadevanja.

PRAZNIČNI INTERVJU

(Nadaljevanje s I. strani)

— Vaši sodelavci trde, da se redko razburite. Ali ste ki, ob temu morali kdaj »udariti s pestjo po mizi«?

— Zelo redko. Kdaj je bilo zadnjič, se niti ne spominjam več.

— Kaj bi vi kot občan zamerali predsedniku?

— Odvisno je, kje bi bil. Morda je upravičen očitke, da grem premalo med občane.

— Ali so stvari, ki jih neradi in težko opravljate?

— Nerodno se počutim, kadar koli moram kje stati ali sedeti v prvi vrsti.

— Pogosto se določene stvari napačno tolmačijo, ste morda tudi vi kaj takega doživeli?

— Osebnost? Najbolj me prizade ne občutek, da na Velenje gledajo kot nekakšno »socialistično kuliso«, ki jo hočijo gledat tujci. V resnici pa je Velenje produkt uspele arhitektonske ureditve in pametno vložnih sredstev. Nekateri se ne morejo sprijazniti s tem, da je Velenje prvo osvobodilo revolucionarno idejo v gradbeništvu, arhitekturi in urbanizmu.

— Kaj je v mladem mestu razen ljudi starejše od mesta?

— Udarniško delo. Nobena stvar ni rodila toliko pikrih pripomb kot udarniško delo. Samo za vodovod smo letos vložili 16.576 udarniških ur.

Razgovor je prekinila tajnica, ki je sporočila, da je prispela meddržavna delegacija, žal...

J. Sever

OTROCI — UDELEŽENCI NESREČ

V zadnjem tednu so uslužbenci LM zabeležili tri prometne nesreče v katerih so bili udeleženi šolski in predšolski otroci. Na srečo so bile poškodbe le lažjega značaja, vendar je število nesreč zaskrbljujoče, zato še ponoven opomin otrokom, šolam in staršem, da naj posvetijo več pozornosti varstveni vzgoji. Jutri bo prepozno!

JOZE REMENIH:

KMETOM - BORCEM

HITREJE UVELJAVITI NJIHOVE PRAVICE

Zmeheno sem se oziral. Iskal sem dvainštiridesetletnega JOZETA REMENIHA, žagarja iz Skorna pri Paški vasi, nekdanjega borca, komuniste. Pred mano je stal človek mladeniškega videza in zatrjeval, da je to on. Voda, ki se je razlivala čez jez, je tiho šumela. Zaga je enakomerno rezala gor, dol, gor — dol. Ko sem se čez nekaj časa razgledal, je pogovor s tovarišem Jožetom stekel kot med starimi znanci: o delu, življenju, problemih — sproščeno kot voda, ki se je razlivala čez jez.

»Večkrat mi kdo pove, da sem mlad. Saj sem, ne zato, ker izgledam mlad, ne, zato ker se počutim mladega,« je z nasmeškom dejal. »V resnici me pa bolezen večkrat vrže v — posteljo. Hosta in žaga terjata davek.

Rad bi zvedel o delu komunistov na terenu. Kako bi dejal, vloga komuniste na terenu, ali kjerkoli predvsem pa na terenu, se mora

odražati v delu. Pospesiti je treba urejevanje tistih pravic, ki smo jih v NOV postavljali v ospredje.

Pred očmi imam naš teren, ki ga sestavljajo kmetje in delavci. Zelel bi govoriti o kmetih, o tistih partijskih hišah, pri katerih smo bili med borbo stalni gostje. Saj veste, kako je na terenu. Ljudje pričakujejo od nas komunistov, da bomo dejali:

Tovariši kmetje, s tem kongresom bomo poskušali, da boste lažje pridobili vse pravice, seveda v danih možnostih...

Problemi okrog višinskih kmetov se prepočasno rešujejo. Ljudje starijo. Premalo bodo imeli od socializma. Kolikokrat slišim očitke tovarišev paratizanov, ki se sprašujejo, s čim vrednotimo njihov prispevek med borbo. To so boleče stvari,

USTAVLJENE INVESTICIJE

UKREPI NA PODROČJU INVESTICIJSKE DEJAVNOSTI V NAŠEM OKRAJU NAJ BI PRISPEVALI K URESNICEVANJU PRIPOROCIL ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA. UPRAVNI ODBOR CELJSKE KOMUNALNE BANKE JE V TEM SMISLU SPREJEL SKLEP O USTAVITVI INVESTICIJ V VISINI 400 MILIJONOV DINARJEV. DO NADALJNEGA KB NE BO SPREJELA NOBENIH NOVIH INVESTICIJ.

Kakor je s tem v zvezi poudaril na tiskovni konferenci direktor celjske komunalne banke Franjo Vučajnik, gre za dosledno uresničevanje priporočil ZIS kakor tudi stališč republiškega izvršnega sveta. Preširoka investicijska potrošnja je namreč vzrok za negativna gibanja v našem gospodarstvu, ker ruši razmerje v denarno blagovnih odnosih ter povzroča deficitarnost nekaterih vrst blaga in s tem pretirano naraščanje cen (kot na primer v gradbeništvu).

Po izjavi Franja Vučajnika je znašal indeks porasta investicijske potrošnje na območju celjske komunalne banke v obdobju od januarja do avgusta letos 125 odstotkov, kar pomeni, da je bil za 23 odstotkov nižji od republiškega indeksa 148. Hkrati smo letos dosegli dokajšnjo preusmeritev investicij iz gospodarskih v negospodarske panoge in družbeni standard, kjer je čutili močnejše angažiranje na področju zdravstva, šolstva, stanovanj-

ske izgradnje in komunale. Ne glede na to, je dejal Franjo Vučajnik, pa se Komunalna banka in njen upravni odbor vključujeta v prizadevanja, da je treba investicijsko potrošnjo v republiškem merilu uskladiti s planskimi proporcijami. Ta razlog, kakor tudi razlog, da so nekatere banke v letošnjih investicijskih presegle svojo realno bilanco, narekuje ustavev določenih investicij.

● V skladu s tem bo po obsegu in časovno omejena rekonstrukcija Železarne Store, sofinanciranje EKK v Velenju pa bo odvisno od tega, če bo objekt dobil status energetskih objektov. Upravni odbor Komunalne banke je na svoji seji 30. oktobra sprejel nadaljnje ukrepe:

● ustaviti je gradbena dela in kredite za tovarno Aero (ki poteka jo še iz aprila letos). Aero ima za objekte in opremo 100 odstotkov lastnih sredstev; — del strojne opreme naj bi namestili v improvi-

zirane prostore. Vrednost ustavitvenih del znaša letos 130 milijonov, prihodnje leto pa bi veljala 600 milijonov dinarjev.

● odložiti je rekonstrukcijo konfekcijskega obrata »Lisce« v Sevnici do leta 1966 v vrednosti 100 milijonov dinarjev (proizvodni prostori).

● Ukiniti je investicijo v novo gradnjo samopostrežne trgovine v Rogaški Slatini v višini 40 milijonov dinarjev.

● Odstopiti je od nadaljnega kreditiranja celjskega umetnega drsališča za izjemo plošče do zavarovanja; za dokončanje objekta bi potrebovali še 65 milijonov dinarjev.

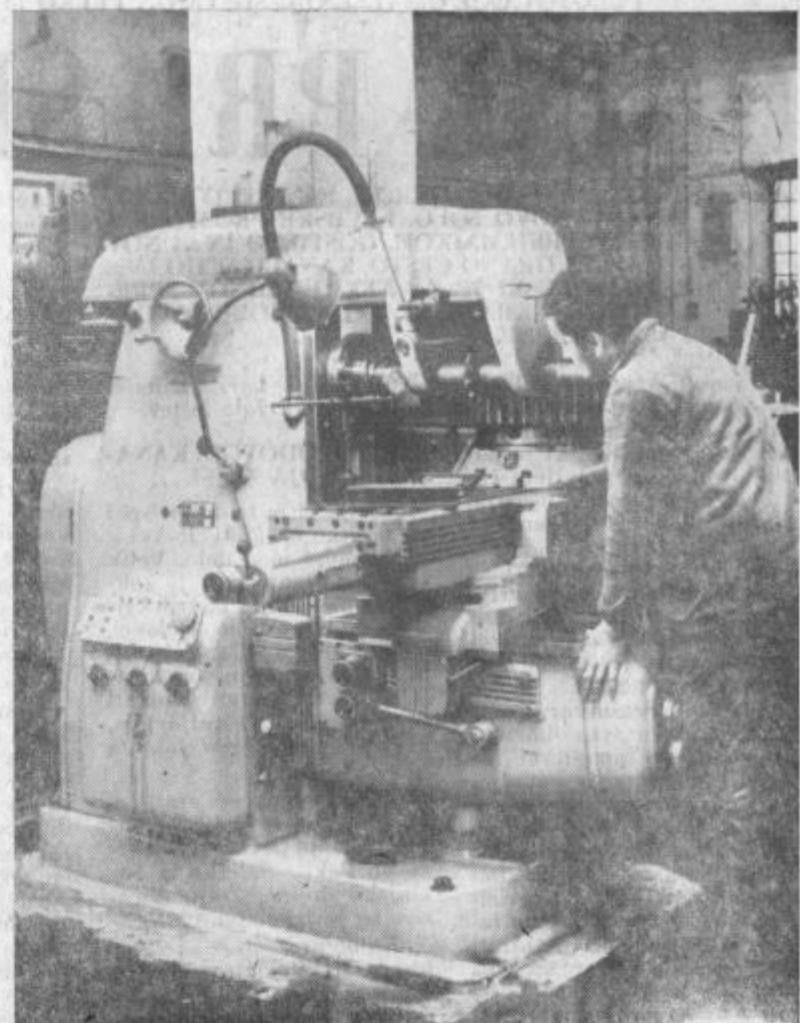
Poleg teh so ukinjene še nekatere manjše investicije. Komunalna banka prav tako odstopa od udeležbe pri gradnji proge Koper-Prešnja, pač pa je dolžna izpolniti obveznosti do energetike v letošnjem in prihodnjih dveh letih glede na deficitarnost te panoge.

Upravni odbor meni, je dejal Franjo Vučajnik, da bi nadaljevali investicijsko dejavnost v zdravstvu, šolstvu, vodovodu, stanovanjski gradnji kakor pri nekaterih dopolnitvah posameznih podjetij z manjšimi strojnimi opremami. Na področju proizvodnje in prometa blaga naj bi financirali tista podjetja, ki so močna v izvozu, in blago, ki je deficitirano na domačem trgu. Sicer pa bo pri tem v večji meri angažirani lastna sredstva podjetij, predvidena za obratne namene. Režim in sistem potrošniških kreditov bo po izjavi Franja Vučajnika ostal do nadaljnjega nespremenjen.

Vsi ti in bodoči ekonomski ukrepi imajo namen zmanjšati investicijsko potrošnjo. Celjska Komunalna banka in njen upravni odbor sta zato sprejela še nekaj sklepov:

● KB do nadaljnjega ne bo odobrila nobenih novih investicij (začasni motoriji);

● zaradi ukrepov Narodne banke pri kreditiranju komunalnih bank z obratnimi krediti bo celjska KB

Ob rezkalnem stroju v Železarni Store

VELENJSKA INDUSTRIJA SLABI OBETI

V osmih mesecih letošnjega leta je industrija velenjske občine še vedno v kritičnem položaju, saj je pri izvršitvi linearnega kot operativnega plana pod previdenjanji. Tako je od predvidenih 13 milijard bruto proizvoda ustvarila le 12,2 milijardi ali 6 odstotkov manj.

Svoje obveznosti so dosegli le elektrarna, usnjarna in lesno-industrijski kombinat, medtem ko zaostajajo rudnik lignita, tovarna gospodinske opreme »Gorenje« in »Galanterija«.

Se kritičnejši pa je prikaz storilnosti, ki je v vseh šestih podjetjih v primerjavi z lanskim letom porasla le za 0,5 odstotka. Pri rudniku zaostaja kar za 12 odstotkov, pri »Gorenju« za 6,3 odstotka, medtem ko prednjači elektrarna z 20,5 odstotnim povečanjem pred lesno industrijskim kombinatom v Soštanju z 12,7 odstotki in usnjarno z 11 odstotki.

Pri tem ne gre prezreti dejstva, da je izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti zdaleka najboljša v rudniku lignita, saj znaša 90,7 odstotkov. Še vedno imajo težave z nenormalnim odlivom in prilivom delovne sile. Vzrok pa je v prvi vrsti v pomanjkanju družinskih stanovanj in v preniknih osebnih dohodkih. Vsekakor pa ne smemo pozabiti na težke pogoje dela, ki so prav tako vzrok odlivu delavcev.

Proizvodni obračun v rudniku kaže zvišanje lastne proizvodne cene, čemur botrujejo podražitev električne energije, lesa, razstreliva ter draginjski dodatek. Vendar pa upajo na rudniku, da bodo uspeli nekako doseči letni plan, saj je proizvodnja v avgustu bila za 9,3 odstotka boljša od julijske.

Tovarna gospodinske opreme »Gorenje« ima težave z oskrbo pločevine ter izdelavo polizdelkov, ker jim primanjkuje kvalitetne pločevine za emajliranje.

Av gust je bil v usnjarni slab mesec, saj niso dosegli proizvodnega plana. Delno so jih zavrli remontna dela, poleg tega pa nepravčasna dobava potrebnih rezervnih delov. Izredne težave pa imajo z nabavo taninskih ekstraktov, primanjkuje pa jim tudi žganega apna. V veliki meri pa usnjarne obremenjujejo maksimirane cene usnja, medtem ko cene surovih kož nenehno rastejo.

»Galanterija« se je znašla v škripcih podobno kot »Gorenje«; sami ne posedujejo dovolj deviznih sredstev in tako je plan v hudi odvisnosti od uvoza aceta in skrilčnih plošč.

Termoelektrarna v Soštanju pa je v jesenskem času (že v avgustu) izčrpala vse svoje zaloge premoga in sedaj z minimalno (nedeljsko) rezervno obratuje. To pa je sprico edine zveze za dobavo goriva — žičnica od rudnika lignita — prešlaba garancija za nemoteno obratovanje. (Predpisana je 45-dnevna zaloga). Večja okvara na žičnici bi porodila takojšnje zmanjšanje obtežbe ali celo zastoj v obratovanju.

Vsekakor obeti velenjske industrije v letošnjem letu niso najbolj rožnati. Rudnik in termoelektrarna sta ozko povezana s skupnimi problemi, uvozne težave pa imata »Galanterija« in »Gorenje«. Usnjarna se bo s sanacijskim kreditom izvlekla iz najtežjega, le lesno industrijski kombinat v Soštanju bo kot kaže še nekako najlaže prebradel zadnje štiri mesece.

VELENJE:

IZVOZ PEŠA

Tudi izvoz štirih podjetij v velenjski občini je v letošnjem letu v dokajšnjem zastoju, saj so usnjarna, »Galanterija«, lesno industrijski kombinat in tovarna gospodinske opreme »Gorenje« dosegli v osmih mesecih le 84 odstotkov lanskega izvoza v istem obdobju ter komajda polovico predvidenega do avgusta. Tako jim ostaja v zadnji tretjini leta kar 68 odstotkov predvidenega izvoza, kar bo gotovo težko uresničiti. Izvoz podjetij velenjske občine je doslej pravzaprav malo pomenil, saj kljub tolikšnemu zastoju kar tri podjetja presegajo lanskega realizacijo. Vzrok pa tici v zmanjšanem izvozu usnjarne.

JANKO SMOLE, PODPRESEDNIK IS SRS:

KDO LAHKO ZVIŠUJE CENE?

Pred kratkim so se v Celju sestali sekretarji občinskih komitetov Zveze komunistov ter predsedniki občinskih skupščin celjskega okraja ter se pogovorili o aktualnih gospodarskih vprašanjih sedanjega časa. Na tem pomenku je sodeloval tudi podpredsednik republiškega izvršnega sveta, Janko Smole, ki je v razpravi posredoval tudi nekatere misli. Iz njegovega prispevka povzemamo nekatere najbolj značilne misli:

Zdaj ne gre več toliko za splošno razumevanje smeri teh ukrepov, marveč predvsem za to, da analiziramo številne pojave, ki se že pojavljajo na osnovi izvajanja teh ukrepov in da predvsem v analizi številnih pojavov, najdemo tisto osnovo, ki naj bo izhodišče naših nadaljnjih naporov v razvijanju gospodarskega sistema.

Menim, da bi bilo treba ponovno opozoriti na resolucijo zveznega izvršnega sveta (o nadaljnjem razvoju gospodarskega sistema ter o položaju v kmetijstvu) ker vsebujejo mnoge principe in postavke ter predstavljajo osnovno izhodišče v nadaljnjih ukrepih in naporih v razvijanju našega gospodarskega sistema.

Čestokrat se v reagiranju na te ukrepe omejujemo samo na problematiko cen, na problematiko porasta življenjskih stroškov in zato

morala upoštevati angažiranje sredstev poslovnega sklada gospodarskih organizacij za obratne namene;

● vse to kaže na relativno manjša za investicije sposobna sredstva, s katerimi bo KB razpolagala prihodnje leto.

Drugo leto, je ob koncu dejal Franjo Vučajnik, bomo sposobni v glavnem izpolniti obveznosti do

gradnje energetskih objektov (te obveznosti se bodo glede na deficitarnost panoge verjetno še povečale) ter v določenem, sicer omejenem obsegu kreditirati negospodarsko dejavnost — družbene službe, šolstvo in komunale. To je tudi orientacijski program za prihodnje obdobje.

D. HRIBAR

JUTEKS IZPOLNJEN IZVOZ

Tovarna »Juteks« v Zalcu je v letošnjem letu izredno uspešna pri izvozu, saj bo že prihodnji teden dosegla letošnje predvidevanje. Kot kaže bodo do konca leta presegli plan izvoza za okrog 30 odstotkov.

To pa je posebej omembe vredno, ker je »Juteks« še zelo mlad v izvoznih izkušnjah. Pred dvema leti se je brez obveze vključil v izvoz in dosegel okrog 50 tisoč dolarjev vrednosti, lani je izvozil za 165 tisoč dolarjev, letos pa je že dosegel 230 tisoč in bo v zadnjem četrtletju predvidoma izvozil še za 70 tisoč.

Nedvomno so k izpolnjenim nalogam izvoza pripomogle kvaliteta izdelkov kot pravočasno sklenjene pogodbe z inozemskimi partnerji.

Kolektiv se zaveda, da je njihova proizvodnja odvisna od čim večjega izvoza, saj morajo uvažati jutino vlakno.

Zaradi sezonskega značaja povpraševanja po juti je razumljivo, da podjetje v prvem polletju ni izvozilo skoraj nič in je izpolnilo predvidevanja v tretjem četrtletju.

I. NI.

polletju letošnjega leta šla za tem, še preden so bili sprejeti ti ukrepi, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti je razumljivo, da se povečajo sredstva v korist delovnih organizacij. Znani so ukrepi, ko je šlo za zmanjšanje določenih davčnih obveznosti delovnih organizacij, ko je šlo za odpravo določenih davkov itd. V celoti so vsa ta sredstva v korist delovnih organizacij v Jugoslaviji znašala okoli 300 milijard dinarjev.

Ko pa je tovariš Smole načel vprašanje po juti

POPOTOVANJE OD VELENJA, SOSTANJA PREKO LETUSA V SMARTNO OB PAKI IN NAZAJ

OBISK PRI SLAVLJENKI

SMARTNO OB PAKI IMA OKROG 400 PREBIVALCEV. POSTO. SOLO — NOVO SOLO. KLUBSKE PROSTORE S TELEVIZIJSKIM SPREJEMNIKOM, GOSTILNO IN... NOV VODOVOD, ASFALTIRANO CESTO, KANALIZACIJO IN... PRAZNIK, PRAZNIK, KI JE ZA NEKAJ TEDNOV SPREMEMENI ŽIVLJENJE V KRAJU, KI ŽIVI NA ROBU SAVINJSKE IN PASKE DOLINE.

Namesto kruha in soli, ki jo je nekoč dajala mati popotniku, sem na sprednjem sedecu avtomobila, ki je poskakoval po popravljeni cesti od Soštanja do Gorenja, premeval besede občana, ki se je peljal z nami:

»V Smartnem ob Paki so bili v začetku samo trije kmetovalci pripravljeni graditi vodovod. Na zadnjem sestanku, ki ga je sklical krajevni odbor SZDL, pa je predsednik Prašnikar komaj uspel vpisati vsa imena.« Možak je za hip utihnil, se zazrl skozi okno in nadaljeval: »Veste, pa je nekaj v tem, da lahko odvrneš pipo in ti pricurlja sveža voda. Ali pa da greš v dolgih zimskih večerih gledat televizijo. Stara se repenči, toda tako vsaj ni treba prebirati časopisov, ki za stare oči brez očal niso najboljši šport.«

Ob hišah, so ljudje urejali

okolja. Mož je barval napušč, žena mu je držala letev.

CESTA, VODOVOD, KANALIZACIJA IN SE...

Potnik, ki je te dni prispel v Smartno ob Paki, je kot z neba padel med delo. Velik stroj za oranje cest je rohnel na poslednjih metrih križišča pred gostilno. Delavci, ki so zaključevali zadnja dela pri urejevanju kanalizacije, so se morali umikati pred plugom ali valjarjem, ki sta enakomerno teptala cestišče.

Protiprašna obloga cestišča, ki so jo letos uredili v dolžini 6 km, je povezala Smartno ob Paki s Šaleško in Savinjsko dolino. Zelja občanov se je izpolnila.

»Ko bo urejeno še preostalih deset kilometrov do Soštanja, bomo končno povezani s svetom,« nam je zaupal

starejši možakar, ko smo ga pobarali za krajevni urad. »Tudi tam zidajo, sedaj je vhod zadaj, nato po stopnicah na levo...« Uslužbenke nismo našli. Neka tovarišica v belem plašču se je sicer ponudila, da bi nam dala informacije, toda ko je izvedela kdo smo in kaj bi radi, se je hudomušno nasmehnila in izginila po stopnišču.

Verjetno se občani Smartnega niso, od kar obstaja kraj, tolikokrat ozrli v nebo kot te dni. Če kogarkoli povprašajo o pripravah, se najprej ozre v nebo, nato pa prepričljivo zaupa:

»Se dva dni lepega vremena, pa bo končano.«

Smartno je eno samo mravljišče delovnih ljudi. Hiše so na novo obeljene prijazno svetijo v soncu. Pred leti, ko je občinska skupščina zgradila vodovod za šolo, se občani niso ogreli zanj. Zelja po tekoči vodi se je rodila pozneje. Letos, so sklenili, moramo imeti vodovod. Občinska skupščina je prispevala dva in pol milijona din, krajevna skupnost poldrug milijon, vodna zadruga dva

milijona, delovne organizacije in občani okrog tri milijone — za praznik bo voda pritekla iz pip. Dva kilometra in dvesto metrov raznih izkopov z vsemi priključki v rekordnem času.

»Življenje v klubu je zamrlo. Vsi pogovori so vezani samo na delo in urejevanje. To traja že nekaj tednov,« nam je zaupala dekle vihravih oči, ki je barvalo ograjo ob cesti. Starejša mamica, ki se nam je pridružila, je pritrtila:

»Odkar pomnim, kaj takega še nisem videla. Se par takih praznikov, pa bomo postali občina,« je v smehu dejala.

V edini gostilni, ki je samevala prazna, smo bili edini gosti. Upravnica Nada nam je v razgovoru dejala, da Smartčani ne zahajajo radi v gostilno.

»Ob večerih zahajajo v klub, pijejo pa doma. V vinski kleti nakupijo cenejša vina, ker jih le-ta prodaja že od litra naprej. Mi živimo od občasnih poznce.«

To smo se pozneje sami prepričali. Bila je sobota, ljudje s pletenkami so se kar vrstili. Sedeli smo ob litru vina, mimo nas so hiteli ljudje s plavimi kuvertami — dobili so plačo.

Vhod naprej je ropotanje strojev rezala pesem žag. Delavci komunalno-obrtnega podjetja »Oljka« so v mizarskem obratu ustvarjali del proizvodov, ki so predragoceni na tržišču. To podjetje je eno izmed redkih, ki proizvajajo za tržišče neserijske proizvode — gradbeno pohištvo. Od nekdanjih nekaj deset milijonov dinarjev bodo letos proizvedli za 250 milijonov dinarjev proizvodov.

UČENCI IN SOLA

Nova šola v Smartnem ob Paki je ena izmed najlepših v Savinjski dolini. Njena lepota bi se izgubljala s samo vrednostjo arhitekture in notranje ureditve, če ne bi učenci z učitelji poskrbeli za okolico. Šola je namreč obdana s cvetličnimi nasadi in gredicami, ki izredno lepo dopolnjujejo lepo zgradbo. Tega dne nismo srečali učencev pri urejevanju vrta. Vihteli so krampe in lopate z mladostnim zaletom. Mimo njih je počasi vozil valjar,

V SALESKI DOLINI DVE LIKOVNI RAZSTAVI

V ponedeljek popoldne so v Soštanju v razstavnih prostorih glasbene šole otvorili razstavo akademskega slikarja Gabrijela Kolbiča. Svečanosti otvoritve se je udeležilo dokajšnje število ljudi, kar priča, da je likovna sekcija pod vodstvom Viktorja Kojca opravila doslej izredno pomembno delo.

Razstava bo odprta v času trajanja slovesnosti v okviru praznovanja občinskega praznika velenjske občine.

V torek popoldne pa je veliko število ljudi prisostvovalo otvoritvi slikarske razstave akademskega slikarja domačina Lojzeta Zavolovška v delavskem klubu v Velenju.

Tako v Soštanju kot Velenju je v zadnjem času vse večje število ljubiteljev likovnih razstav.

TUDI MI IMAMO NALOGE

Z novim šolskim letom so se tudi za nas porodile naloge. Izvolili smo nov mladinski komite in to vlogo zaupali najboljšim, ki bodo po sekcijah in referatih skrbeli, da izpolnimo sklepe, ki smo jih sprejeli na prvi mladinski konferenci na III. osnovni šoli v Celju.

Program razrednih skupnosti je obširen. Tako bomo organizirali številna športna tekmovanja v rokometu in šahu, organizirali predavanje o dopodkih doma in v svetu, izdajali glasilo Mladi novinar, ter s prostovoljnimi delom uredili okolico šole.

Pri našem delu pa so nam v vsestransko pomoč tovariši profesorji in šolsko vodstvo. Prepričani smo, da bomo ob zaključku leta lahko ugotovljali naše uspehe.

CATESKE TOPLICE — 35.000 LETOS

Letošnja kopalna sezona v odprtem bazenu v Cateških Toplicah je bila izredno ugodna. V sezoni od začetka junija do 1. septembra je bilo 35.000 kopalcev. Visok obisk kopalcev je dal zaslužka tudi ostalim obratom zdravilišča, tako gostinstvu ip. Ker je bil tako rekorden obisk v zunanem bazenu, je nastalo pomanjkanje prenočitve. Zato je uprava preskrbela postelje pri privatnikih. Največ obiskovalcev je bilo, kot je že v navadi iz sosednje republike, predvsem iz Zagreba.

Učenci so po ureditvi šolske okolice uredili tudi športne objekte. Posnetek jih prikazuje ob utrjevanju doskočišča v višino... Foto: J. Sever

ki je utrjeval stezo za teke. Iz nekdanjega močvirnatga travnika so si uredili skupno z nogometaši lepo nogometno igrišče in atletsko stezo. Učitelj Balazic nam je zaupal, da so v dela vložili v letošnjem letu preko 20 tisoč delovnih ur. Prihodnje nedeljo bodo gostitelji občinskega športnega tekmovanja.

OBCANU NI VSEENO KJE ŽIVI

Edino skupino ljudi, ki na videz ni ničesar delala, smo srečali ob železniškem prehodu. Ko smo se jim pridružili, smo ugotovili, da v resnici delajo — ocenjevali so delo preteklih dni.

»Prej, ko še nismo imeli

asfaltne ceste, smo bili odrezani od sveta. Vrednost ceste lahko ugotavljamo že sedaj, po nekaj dneh. Tempo življenja je v vasi neverjetno poskočil. Ljudje so se, rekel bi, spremenili. Pred leti smo s težavo poslušali o razvoju vasi. Danes nam ni vseeno kje živimo,« je dejal starejši občan ter si popravi klobuk.

»Ali verjamate, da so v Rečici ob Paki ljudje začeli razmišljati o svojem vodovodu? Nato bi prišla na vrsto cesta...«

Vtisov iz te sorazmerno majhne vasice z ljudmi, ki bodo prihodnje dni gostitelji centralne proslave občinskega praznika, je v beležnici nešteto, tako je tudi prav... J. Sever

FERIALCI PO PARTIZANSKI MENINI

Pred dvema tednoma so se ferialci celjskega okraja že drugič odpravili na pohod po partizanski Menini. Tokrat v počastitev 20. obletnice osvoboditve Zgornje Savinjske doline.

Poseben avtobus je s 50 ferialci iz vseh občin celjskega okraja krenil proti Gornjemu gradu. Vožnja je kar hitro minila. Še kratek ogled Gornjega grada in že smo lezli na Menino. Nekateri so kmalu začeli tožiti, da jih bolijo noge, vendar smo v šali in pesmi našli zdravilo za vse težave. Po dveh in pol urah smo bili pred planinskim domom.

Tu nas je čakalo majhno razočaranje. Čeprav smo se pravočasno pripravili pri Planinskem društvu v Gornjem gradu, ni nihče upošteval našega prihoda. Dom nas je pričakal brez hrane in strežnega osebja. Toda ferialci smo iznajdljivi. Nekaj deklet je dežuralo v kuhinji, fantje pa smo šli po živčeh do bližnjega kmeta. Čez dve uri smo že večerjali.

Planirani spoznavalni večer je padel v vodo, ker smo bili med tem časom ekonomski. Ko smo se odpravili spat, se je pod okni deklet razlegla

pesem. Fantje so jim zapeli uspavanko. Sicer so se ferialke zjutraj pritoževale, da jih je uspavanka prebudila, pevci pa so jih tolažili, da so imeli najboljši namen.

Tudi za silo zajtrk nam je kar teknil. Potem smo se po skupinah razkropili po Menini. Ogledali smo si veliko podzemno ledeno jamo »Jespo« pod Ovčjim stanom in »Bibo«, kjer je prijetno jezercje. Nekaj vročekrvnejšev se je nameravalo okopati?! Komaj smo jih prepričali, da krave, ki pijejo iz jezera, ne marajo umazane vode.

V nedeljo opoldne je bila pri spomeniku padlim borcem krajša svečanost. Zvedeli smo o bojih na Menini in njeni okolici ter o bojih za osvoboditev Zgornje Savinjske doline. Položili smo venec.

Po kosilu, ki smo ga zopet pripravili sami, smo zdrknili v Vransko. Hodili smo po partizanskih poteh, se spuščali po drčah in po štirih urah prišli na cilj; od tu pa se po skupinah z avtobusi odpeljali v Celje in na svoje domove.

Se bomo šli, skoraj vsi... pšt

Kratek počitek ob planinskem jezeru pod Bibo

Se nekaj dni, pa se bo stroj umaknil. Za njim bo ostala urejena vas s cesto, vodovodom, kanalizacijo in dobrimi, pridnimi občani. Foto: J. Sever

V ŠTORAH

ZVEZNO TEKMOVANJE GASILCEV - PIONIRJEV

V času praznovanja 100-letnice jugoslovanskega gasilstva so v Štorah v soboto in nedeljo izvedli prvo zvezno gasilsko-tekmovanje pionirjev.

Gasilsko društvo Store in okrajna gasilska zveza sta kot gostitelja pionirjem iz Srbije, Hrvatske, Bosne in

Hercegovine pripravila v soboto ogled muzeja revolucije mesta Celja — popoldne pa je pionirje sprejel in pogostil na celjskem gradu predsednik okrajne gasilske zveze dr. Anton Sok.

Zvečer so gostom v Štorah priredili svečano akademijo. V nedeljo pa so tekmovali

v vaji z ročno brizgalko, v igri med štirimi ognji in v odgovorih in preventivni gasilske službe. Prvo mesto je zasedla ekipa iz Bosne - društvo Odak, drugo ekipa Štor, tretja je bila ekipa iz Hrvatske in četrti iz Srbije.

A. M.

OB OBČINSKEM PRAZNIKU

VELENJSKE OBČINE

ČESTITA VSEM

DELOVNIM LJUDEM

KOMUNALNI OBRTNI CENTER

»OLJKA«

DOLGO (IN KRATKO) ŽIVLJENJE

KRALJA OSVALDA

Drugega oktobra smo prisostvovali v slabo zasedeni dvorani (ilustrativni prikaz celjske kulturne situacije) prvi letošnji premieri v celjskem gledališču: tragikomični farsa Velimira Lukiča »Dolgo življenje kralja Osvalda«. Lukičeva igra bi lahko rekli tudi groteskna mitološka parafraza. Z grotesko, ki je postala značilen način sodobnega dramskega oblikovanja, se družijo pri Lukiču obnova antičnega mitološkega motiva, seveda specifično uporabljena, izražena in prenesena. Vsekakor se velja za hip ustaviti ob tem, zakaj so tako česte ponovne obdelave antičnih motivov (predvsem iz Iliade, Odiseje, Oidipovega in Agamemnonovega ciklusa) v moderni literaturi. Po eni strani to dejstvo kaže, da so določene snovi »večno« problemske in zanimive, po drugi pa moramo pri vsakem delu zasebej ugotovljati, katere elemente mitološkega izročila je avtor izbral in naglasil in kaj je hotel z njimi izpovedati. Giraudoux v drami Trojanske vojne ne bo, Sartre v Muhah (obdelava Agamemnonovega motiva) in Smole v Antigoni — vsak je prilagodil zgodbo in alegoriziral v skladu z lastno ustvarjalno zavzetostjo. Tudi Lukič je zgodbo Agamemnona, Klitaimenstre, Elektre in Oresta preoblikoval po svoje. Človek ima vtis, da je bilo delo pisano zaradi tretjega dejanja in je vse prejšnje le potrebni uvodni akord. V ospredju namreč niso niti rodbinska tragedija internih odnosov med očetom, materjo in otroki, niti ljubezenska epizoda — kraljičina avantura z Romanom — niti kaj drugega iz neposredne vsebine, ampak kritični koncept satirno-ironične obdelave posameznih sodobnih družbenih, političnih in moralnih problemov. Ezopski jezik, s katerim se lahko izpoveduje in nakuže kritika vseh mogočih institucij, vsebuje prednost za avtorja, ki lahko suvereno intelektualistično mo-

druje in razumsko secira, ne da bi se pri tem tvegano izpostavljalo. Seveda pa izgube v igri ob odsotnosti živih likov in pristnega življenjskega tona na prepričljivosti prav iste kritične misli, ki jih avtor vseskozi alegorično prepleta. Lukičeva igra ima tako dve značilnosti: dober in zanimiv tekst, ki pritegne, a ne navduši zaradi prevelike shematizacije oseb in dogajanja, in navrženo vsebino, ki pa je zgolj kalup za posamezne bravure teksta. Na kratko: prevelika konstrukcija in premajhna sugestivnost.

Režiser Herzog je farso primerno stiliziral, nekatere prizore pa prav posrečeno izpeljal (prizor samoobtoževanja Dominika in Emilije, prizor kraljice in generala Zerara pred svetom), v celoti pa že zaradi narave dela ni mogel doseči kaj več. Scena Avgusta Lavrenčiča je bila prijetna in učinkovita. Igralci niso imeli posebnih možnosti, zato o kreacijah ne moremo dosti govoriti. Krošova kot kraljica in Krošl kot general sta se gibala na doseženi ravni nekaterih svojih vlog, nečesa svojskega pa glede na stilni okvir niti nista mogla dati. Peer je podal napoleonskega Osvalda solidno, med ostalimi sta izstopala Helena Ferencakova kot Emilija in Stefan Volf kot stražar.

Dolgo življenje kralja Osvalda je idejno-tezna igra, ki se intelektualistično poigrava s problemi politike, oblasti in države, ki sicer dosega učinke z aluzijami in prisposodobami skeptične narave, zaradi hladne razumskega pa ne prepriča in ne osvoji dovolj gledalcev, ki potrebujejo danes predvsem živo utripajočo, človeško zavzete in življenjsko polne gledališke predstave. Kljub nekaterim svojim kvaliteta pobudi Lukičeva farsa le kratek odziv, s čimer pa je Kralju Osvaldu ne samo skrajšano dolgo življenje, ampak tudi trajnejši pomen in slava.

ANDRIJAN LAH

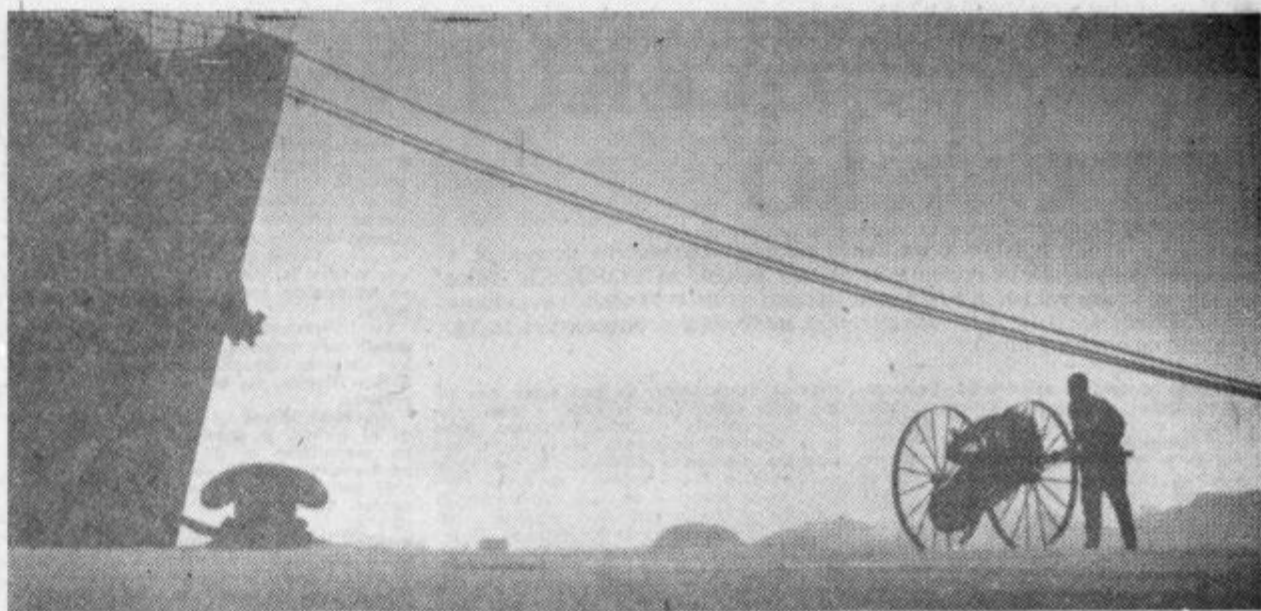
Polletna bilanca

KULTURNI ZAVODI V CELJSKI OBCINI UGODNO REALIZIRALI POLLETNE PROGRAME SVOJEGA DELA

Na zadnji seji sveta za kulturo in znanost občinske skupščine Celje so obravnavali poročila o realizaciji polletnih programov kulturnih ustanov. Kakor je bilo ugotovljeno, so bili vsi zavodi oziroma predstavniki obveščeni o sistemu delitve sredstev in o obveznostih njihove programske realizacije, vendar kljub temu niso pravočasno predložili svojih poročil. Naknadno dostavljena poročila pa kažejo, da so vsi kulturni zavodi na območju celjske občine programe realizirali, nekateri pa so jih celo presegle. Poročila tudi kažejo, da smo lahko z opravljenim delom zadovoljni ter da lahko v prihodnjem letu pričakujemo še večje razumevanje nekaterih starih problemov, katerih rešitev bo pripomogla do uspešnejšega razvoja kulturne dejavnosti v občini. Posebej velja omeniti, da se je pravilno vrednotenje kulturne dejavnosti po-

kazalo tudi pri dodelitvi draginskega dodatka, saj je ta za sto odstotkov višji od tistega, ki so ga pripočili zvezni forumi.

Med važnejšimi sklepi se je bil sprejet sklep, da se mestni arhiv preimenuje v zgodovinski arhiv ter da se sredstva za stipendiranje celjskega gledališča vključijo v finančni proračun ustanove. Razen tega so odobrili dotacijo 250 tisoč dinarjev olepševalnemu in turističnemu društvu za gostovanje mariborske opere, in finančno pomoč celjskemu Delavskemu odru za sodelovanje na proslavi »Kozjansko v boju« z Veroniko Deseniško. V zvezi z mestnim muzejem so člani sveta za kulturo in znanost menili, naj bi namestili direktorja, ki bi bil sposoben ustanovo iz sedanjega neurejenega položaja speljati na prave tirnice. Ustrezna komisija naj bi bila pri tem dosledna.

Z razstave umetniške fotografije, ki so se je udeležili mojstri fotografske kamere iz vsega sveta, organizirala pa jo je Tovarna emajlirane posode, objavljamo enega najboljših posnetkov z naslovom Transport

Odgovorne naloge v prosveti

(Razgovor z Vilmo Stucinovo, delegatko za VIII. kongres ZKJ)

V obdobju predkongresne aktivnosti ZKJ je gotovo važno, da posvetimo določeno pozornost tudi obravnavi tistih področij našega družbenega življenja, ki so sicer v materialnem smislu neproduktivna, a zato niso nič manj pomembna. Da bi vsaj delno osvetlili nekatera vprašanja s področja družbenih služb, zlasti prosvete, smo naprosili za razgovor Vilmo Stucinovo, delegatko za VIII. kongres ZKJ.

— V CEM SO NAJVAŽNEJŠE NALOGE KOMUNISTOV. — PROSVET-

NIH DELAVCEV PRED VIII. KONGRESOM ZKJ?

— Predvsem v zvezi z reševanjem kadrovskih vprašanj, delitvijo dohodka in kvaliteto pedagoško vzgojnega dela. Mislim, da bi morali vprašanje kvalitete vzgojnega dela v naših šolah že enkrat rešiti in jo vskladiti z zahtevami družbe. Seveda so za to potrebne urejene šole, tako v pogledu prostorov kakor opreme, prav tako pa je potreben tudi primeren kader, ker je važno, kdo vzgaja in kako. Prosvetni delavec je tisti, ki oblikuje človeka, in tega dejstva se morda še vse premalo zavedamo. Zaposavljanje te funkcije ob že znani neustrezni sti-

mulaciji se nam je pogosto maščevalo. Gre v prvi vrsti za idejnost pouka in za vzgojo, ki mora ustrezati našim socialističnim družbenim normam. Prav po tej plati bi bilo šolam nuditi več organizirane pomoči. Odpraviti bo treba razen tega nekatere negativne pojave, npr. protekcijo pri sprejemanju učencev, hkrati pa posvetiti več skrbi podežljski mladini, ki se največkrat šola v težkih razmerah, a po svojih umskih in fizičnih sposobnostih prav nič ne zaostaja za mestno mladino. O tem sicer že zelo dolgo govorimo, toda vse ostaja le pri besedah. Vsekakor so eden izmed perečih problemov zmogljivosti celjskih srednjih šol, ki ne zadovoljujejo vseh potreb. Kar zadeva težave na podeželju, se te kažejo v pomanjkanju sposobnih kadrov — učenci prihajajo v srednje šole s pomanjkljivim znanjem. Naloge komunistov v prosveti so prav te, da bi pedagoški kader oblikovali v duhu zahtev sodobnega časa.

— SE VAM ZDI, DA JE NA ŠOLAH DOVOLJ ČUTITI VPLIV KOMUNISTOV — PROSVETNIH DELAVCEV?

— Za prosveto je pravzaprav žalostno, da je zelo malo članov Zveze komunistov.

— KAJ MENITE, KJE SO VZROKI?

— Najbrž v tem, ker smo premalo gledali na to, kakšen kader prihaja na učiteljske. Zato ni nič čudno, če je tudi politično delo na srednjih šolah šibko. Kar zadeva prosvetne delavce — seveda ne velja za vse — pač verjetno menijo, da je dovolj, če opravijo svoje predmete. Ker ni močnih aktivov, ki bi mladino usmerjali v to delo in jo zaposlovali, prihaja do pogostih deformacij v vzgoji. Vzgojo ponekod zanemarijajo sami starši, preskromna pa je tudi skrb tistih činiteljev, ki pri tem nosijo del odgovornosti. Zlasti v Celju primanjkuje prostorov, kjer bi se mladina ob nadzorstvu zdravo izživljala. Tako je pogosto prepuščena sama sebi in cesti, posledice pa so — prevzgoja v različnih domovih, ki je draga in največkrat nepozna.

— IMATE MORDA KAK KONKRETN PREDLOG ZA RESITEV TEGA PROBLEMA?

— To bo urejeno, ko bo urejeno dnevno varstvo šolskih otrok. Za mladino bi bilo nujno večje vključevanje v množično telesno vzgojo ter urediti primerne prostore za kulturno zabavo. Tu je sicer nekaj možnosti, vendar premalo. Za takšne smotre namreč največkrat ni denarja. Ko pa je treba recimo dati milijone za iztirjeno mladino, jih takoj najdemo. Tudi delovne organizacije ne bi smele stati ob strani in podpirati le privilegirane športe, pač pa prav tako množično telesno vzgojne organizacije, ki so za udeleževanje mladine izrednega pomena. Končno bi bila tudi naloga članov Zveze komunistov, da bi s temi stvarmi razčistili.

D. Hribar

Kapelska godba 115 let

Kapelska godba, ki je ena najstarejših godb v Sloveniji, bo prihodnje leto proslavila 115-letnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti nam je njen kapelnik JOŽE STANIČ nekaj več povedal o nastanku in razvoju godbe.

Kapelsko godbo je ustanovil leta 1850 Ivan Požar iz Jereslavcev. Ko je prišel k njim za hlapca odsluženi vojak in domačin Sandel, se je pri njem pričel igranja na klarinet, pri dobil se tri odslužene vojake godbenike in pričeli so z rednimi vajami. Pridobili so še nekaj godbenikov iz Sentpetra in iz kranjske strani in začeli z vajami v nekdanji Trampuševi gostilni v Stari vasi. Po več ur so morali pešačiti godbeniki k vaju, vendar je mladi Požar začel kmalu poučevati razne instrumente tudi mladeniče iz bližnje okolice, ki so potem po končani vojaščini še naprej sodelovali pri godbi, ki je igrala na raznih svatbah, pri pogrebih, ob praznikih in nedeljah pa na veselicah in v gostilnah. Pa tudi v Brezicah so igrali na mestnih plesih.

Požar je vodil godbo 52 let in leta 1902 je prevzel vodstvo kapelske godbe odsluženi vojak-godbenik Sepec. Med prvo svetovno vojno, v le-

tih 1914—1918 so se kapelski godbeniki raztepli po raznih bojiščih Avstro-Ogerske in svoje instrumente zamenjali za puške. Dva sta v vojni padla, več jih je bilo v ujetništvu in ko se je leta 1918 vrnilo prvih pet godbenikov je godba znova oživila. Leta 1935 je kapelnika Šepca zamenjal Jože Vogrinc iz Kapel, ki je uvedel v program godbe tudi težje koncertne komade in tako dvignil raven godbe, ki je bila znana ne samo v Spodnjem Posavju, temveč tudi v sosednji Hrvaški.

Sredi največjih uspehov pa je zadivljala druga svetovna vojna in vsi godbeniki so delili usodo ostalih ljudi iz Posavja. Po končani vojni so nekaj instrumentov rešili, nekaj so jih prinesli s seboj godbeniki, vendar morali so začeti skoraj znova. Ob 115-letnici šteje godba 29 članov in je do danes priredila nad 60 samostojnih koncertov. Največ zaslug za godbo ima prav gotovo sedanji kapelnik Jože Stanič, ki igra že od leta 1934 in je pričel igranja raznih instrumentov nad 20 sedanjih godbenikov. Zanimivo je, da je oče sedanjega kapelnika član godbe že od leta 1920, njegov sin pa od leta 1952.

Tudi danes se godba bori z raznimi težavami. Nimajo prostora za vaje, imajo vaje kar v kapelnikovem stanovanju v Zupelevcu. Radi bi vključili v godbo čim več mladine, pa nimajo denarja za nabavo novih in popravila starih instrumentov. Upajmo, da se jim bodo želje uresničile in da bo godba živela še naprej in dosegla še več uspehov, kot jih je doslej.

D. V.

ZANIMIVO PREDAVANJE

Krožek za umetnostno vzgojo na celjski gimnaziji je prejšnji teden priredil za svoje člane predavanje o razvoju slovenskega slikarstva do 20. stoletja. Predavanje, ki so ga ilustrirali barvni diapozitivi, je vodila kustos Narodne galerije v Ljubljani, tov. Rozmanova.

J. B.

S POLIC ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Mays A. B.: Suština industrijskog obrazovanja. Rijeka 1963. S. 24846/1-2.

Hilf H. H.: Nauka o radu. Rijeka 1963. S. 24846/3.

Vajner Z.: Vrijednosni i drugi papiri robno-novčanog prometa. Zagreb 1963. S. 24845/4.

Mazière F.: Tikijevo otočje. Zagreb 1960. S. 24844.

Horvat I.: Vegetacija planina zapadne Hrvatske. Zagreb 1962. S. II. 2280/30.

žajem ustanove. Čeprav ima ta medobčinski značaj, doslej v vseh občinah zanjo ni bilo sredstev in je moral krizo reševati okraj v obliki do-

tacije. Na Zavodu pričakujejo, da bodo razmere urejene morebiti že prihodnje leto.

dhr

Detajl enega izmed mnogih gradov (Podsreda), ki propadajo.

Ob mesecu kulturnih spomenikov

Delo celjskega Zavoda za spomeniško varstvo je izredno obsežno. Na njegovem območju je med drugim okrog 150 gradov, od katerih se nam večina kaže samo še v obliki ruševin, kakor jih je pač brez kulturno zgodovinskega občutka »restavriral« zob časa. Ker spričo nepreceljivih investicij, potrebnih za obnovo in ohranitev, ni mogoče misliti na kakšno kompleksno reševanje objektov, je že razveseljivo, če bo uspelo restavrirati vsaj znameniti Lemberk pri Dobrni. Zavod za spomeniško varstvo namerava do konca letošnjega leta izdelati ustrezno tehnično dokumentacijo. Koliko denarja bo potrebno, sicer se ni znano, vendar bo morda zanimiv podatek, da velja samo dosje, ki ga mora po zakonu imeti vsak spomenik, od 200 do 300 tisoč dinarjev!

Da bi mogla biti dejavnost Zavoda za spomeniško varstvo po strokovni plati učinkovitejša (če že po finančni ne more biti), bi potrebovali še vsaj dva restavratorja in morda tudi restavratorsko delavnico. Vrzel je čutiti zlasti v pomanjkanju strokovnjaka, ki bi bil sposoben obdelovati različne materiale, kot blago itd. Seveda je to vprašanje ozko povezano z materialnim polo-

ZARADI ŠPEKULANTKE NA CESTO

OBCANI NE SPOSTUJEJO IN UPOSTEVAJO ODLOKOV GRADBENIH INSPEKCIJ. V SREDO JE BIL ZRUŠEN PROVIZORIJ, KI BI NAJ SLUŽIL ZA STANOVANJE TREM DRUŽINAM. KLJUB PREPOVEDI JE ZARADI MATERIALNIH INTERESOV PAVLA DREV Z MIRNE POTI 8 GRADILA PROVIZORIJ BREZ GRADBENEGA DOVOLJENJA IN USTREZNIH GRADBENIH NORM.

V sredo dopoldne so delavci komunalnega podjetja za ceste po odloku gradbene inspekcije zrušili provizorij, ki bi naj služil za stanovanje trem družinam. Kljub prepovedi je zaradi materialnih interesov Pavla Drev z mirne poti 8 gradila provizorij brez gradbenega dovoljenja in ustreznih gradbenih norm.

novanje kljub temu, da ima sama eno samo večjo sobo. Tako je sobo, v kateri stanuje, spremenila v majhen internat. Soba je z omarami pregradila in vselila v eno polovico zakonca z otrokom, ki sta spala na divanu, v drugo polovico pa drugo družino, ki je spala — na tleh. Od družin je sprejela po sto tisoč dinarjev stanarine v naprej. S temi sredstvi in izposojenim denarjem je nato ob hiši začela graditi prizidek s petimi prostori. Klet, ki je tik ob cesti zgrajena v hrib, je prav tako spremenila v stanovanje.

Za neustrezne prostore so najemniki morali plačevati po osem tisoč dinarjev najemnine. Med najemniki je tudi družina mladega cinkarniškega delavca s šest mesecev starim otrokom. Zaradi špekulacij in ignoriranja odlokov (že aprila letos ji je gradbena inspekcija prepovedala nadaljnjo gradnjo vendar je lastnica gradnjo nadaljevala), so tri družine ostale brez stanovanja in denarja.

Da bi raziskali in ugotovili vzroke tega drastičnega primera, smo obiskali načelnika občinske inspekcijske službe, tovariša Alojza Bračiča, da bi nam osvetlili naveden primer:

»Občinski inspekciji tako poseganje gotovo ni ljubo«, je dejal inženir Bračič. »Da pa preprečimo te divje in črne gradnje, predvsem v primerih špekulacij, (gradnje za trg) nam ne preostaja drugo kot takšni ukrepi. Pavla Drev je na podoben način zgradila tudi hišo leta 1960. Takrat nisimo ukrepali, ker smo smatrali, da si je s tem rešila vprašanje osebnega stanovanjskega problema. Letos je znova začela graditi prizidek, ki bi naj služil za stanovanja strankam.

Gradbena inspekcija jo je opozorila in ji prepovedala nadaljnjo gradnjo (gradila je nestrokovno in brez vseh dovoljenj ter načrtov), že 24. aprila. Z gradnjo ni prenehala, temveč celo nadaljevala. Zato smo bili primorani izdati nalog komunalnemu podjetju za ceste in kanalizacije naj prizidek poruši.

— Na istem območju je več nedovoljenih gradenj. Ali bodo vse zrušene? »O tem ne bi mogel dati izjave, ker niso razčiščeni še vsa stališča. Namreč to, v kakšnih pogojih je mogoče legalizirati gradnjo. Občinska skupščina je že o tem razpravljala. Izneseno je bilo mnenje, ki pa še ni ugotovljeno, da bi nekaterim, ki so zaprosili za gradbena dovoljenja pa niso pravočasno dobili rešitev — po proučitvi eventualno naknadno legalizirati gradnjo.«

J. Sever

Ob hiši na desni je stal porušen prizidek, ali »nova« črna gradnja ob »stari« črni gradnji... V prihodnje bo še nekaj takih energičnih ukrepov, toda o tem v prihodnji številki. Pri vsej zadevi je žalostno le to, da so nekateri ljudje prišli ob skromne stanovanjske možnosti in celo ob sredstva — vse zaradi špekulacij in neupoštevanja predpisov

OBCANOM VELENJSKE OBCINE CESTITAMO K OBCINSKEMU PRAZNIKU!

»VELMA« — Velenje

Cilj naših prizadevanj — velika izbira, zmerne cene in solidna postrežba.

UBOJ V VEGRADOVI MENZI KONČNO POJASNJEN

J. HAMULIČ OBDOJEN NA 8 LET IN POL STROGEGA ZAPORA

Pred petčlanskim senatom celjskega okrožnega sodišča je bila pred dnevi ponovna sodna obravnava zoper brate Jusufa, Husa in Taleja Hamuliča, Halida Musiča in Lenarta ter Franja Ivkovića. Prvoobtoženi Jusuf Hamulič je na prvi obravnavi o kateri smo že poročali, z zanikanjem in lažnim prikazovanjem dogodkov poskušal zvaliti krivdo na pokojnika in ostale obtožence. Obtožnica ga je bremenila, da je 21. februarja letos v menzi podjetja Vegrad z nožem zabodel Martina Ivkovića tako hudo, da je že med prevozom v bolnišnico izdihnil; ostale pa, da so sodelovali v omenjenem pretepu.

Prva obravnava je trajala dva dni in je bila prekinjena zaradi lažnih izjav prvoobtoženega in odsotnosti

prič, ki so videli obtoženega J. Hamuliča pri dejanju. Obtoženi je tudi na ponovni obravnavi vztrajno zanimal in dokazoval, da priče in soobtoženi lažejo, vendar so priče in soobtoženci končno osvetlili celoten dogodek.

Obtoženci so v svojih zagovorih navajali razburjenost, vsi razen Jusufa so dejanje tudi priznali. Po daljšem zasledenju je petčlanski senat obsodil Jusufa Hamuliča na 8 let in pol strogega zopora, Husa Hamuliča na dve leti zopora, Taleja Hamuliča na 8 mesecev zopora, Franja Ivkovića na 6 mesecev zopora pogojno za 4 leta, Lenarta Ivkovića na 3 mesecev zopora pogojno za 4 leta, Halida Musiča pa je sodišče oprostilo, ker ni sodeloval v pretepu. S.

POLOVICO ŽIVLJENJA PO ZAPORIH

Pred celjskim okrožnim sodiščem je bila pred dnevi sodna obravnava zoper 58-letnega delavca brez zaposlitve FRIDERIKA AJDA, doma iz okolice Limbuša, ki se je specializiral za vlomne tatvine po samotnih kmetijah širom po Sloveniji. Nepopoljšljivi vlomilec je bil tokrat osmič pred sodiščem.

Nekaj dni po izpustu iz zopora — februarja letos — je AJD znova začel s staro prakso v stanovanju Justine Mak iz Zagozda pri Litiji. V stanovanju je našel 3.200 dinarjev. Ko je iskal denar v omari za perilo, se je Makova vrnila domov in vlomilca presenetila pri delu. Zaradi presenečenja je Ajd uspel pobegniti.

Mesec dni zatem je vlomil v stanovanje Ferdinanda Maka v Bizeljski vasi. Iz stanovanja je odnesel raznih stvari in vrednosti 19.500 din. Čez nekaj dni je iz zaklenjenega stanovanja Angele Pirš v Vrenski gorici pri Pilštanju ukradel 21.000 dinarjev.

Celjsko okrožno sodišče je nepopoljšljivega vlomilca (zaradi kaznivih dejanj je v zaporih presedel od leta 1946 več kot 16 let!), za zadnje dejanje obsodilo na tri leta strogega zopora. Kot obteževalno okoliščino je sodniški senat upošteval to, da je Ajd oškodoval ekonomsko šibke občane.

V. S.

»STORSKI VLOMILEC« PREMISLUJE ZA ZAPAH

Junija letos je neznan vlomilec v noč od 25. na 26. razbil izlozbeno okno v trgovini »Livar« v Storah. Skozi razbito okno je vdrl v trgovino in vzlet iz blaginjskega predala 4.300 dinarjev. Plan ga ni zadovoljil, zato je odšel v pisarniške prostore, kjer je našel železno ročno blagajno v kateri je bilo 270 tisoč dinarjev. Prazno blagajno je v bližnjem gozdu odvrzel.

Po intenzivnih poizvedbah so organi za notranje zadeve izsledili in aretirali osumljenca VINKA POSEL iz Sv. Jurja pri Rogatcu. Aretiranec je opisano dejanje kmalu priznal. Med zaslišanji je priznal še vrsto vlomov po raznih krajih Slovenije in Hrvaške. Polizej bo so še v teku. Komaj osemnajstletni vlomilec je dosedaj priznal že devet težjih in lažjih vlomov.

S PRISEBNOSTJO REŠIL MLADO ŽIVLJENJE

SLAVKO SUC - voznik tovornega avtomobila je med Kozjim in Prevorjem s prisebnostjo rešil mlado življenje. Nepredvidnost C. M. in V. V. — dveh mladih deklet doma iz Topolovega vrha pri Lesičnem bi lahko stalo obe življenja. Omenjeni deklici sta se namreč peljali na enem kolesu in se tik pred srečanjem s tovornim avtomobilom tako zmedli, da sta padli. Eno izmed deklet je vrglo pod zadnje levo kolo avtomobila, drugo pa za vozilo. Le prisebnost šoferja, ki je pravilno reagiral in predvideval padec, saj je vozilo ustavil, je rešilo življenje mlademu dekletu.

Vestnemu in previdnemu šoferju SLAVKU SUCU — naše priznanje.

Z AVTOMOBILOM V PESCA

V poznih sobotnih urah je na cesti I. reda v Petrovčah voznik osebnega avtomobila ANTON VOČKO z zasenčenimi lučmi zavozil v pesca LJUBA UKALOVIČA in STEFANA SRŠA in ju težje telesno poškodoval. Ponesrečenca sta bila prepeljana v celjsko bolnišnico, voznika pa so prepeljali na odvzem krvi, ker je kazal znake vinjenosti.

Prometna kronika

28 PROMETNIH NESREČ V MINULEM TEDNU

V CASU OD 29. SEPTEMBRA DO 6. OKTOBRA SO USLUZBENCI LJUDSKE MILICE V CELJSKEM OKRAJU ZABELEŽILI 28 PROMETNIH NESREČ, OD TEGA 8 TEZJIH OSTALE PA SO BILE LAZJEGA ZNAČAJA. PRI NAVEDENIH NESREČAH JE BILO 14 OSEB TEZJE IN 12 OSEB LAZJE TELESNO POSKODOVANIH. MATERIALNA ŠKODA JE OCENJENA NA 2.700.000 DINARJEV.

ZARADI PREVELIKE HITROSTI — PO STREHI

Minulo soboto se je na cesti drugega reda v Arji vasi dogodila težja nesreča, ko je zaradi prevelike hitrosti osebnega avtomobila voznik ZMAGOSLAV PLANINC izgubil oblast nad vozilom in se prevrnil na streho. Voznik se je poškodoval na levi roki in desni nogi, na vozilu pa je približno za 40.000 dinarjev škoda.

S SOPOTNIKOM V AVTOMOBIL

V poznih večernih urah sta trčila motorist Ivan Znidar s sopotnikom Hribernikom Valentinom — v osebni avtomobil, ki ga je upravljal Marjan Ribič iz Draže vasi. Motorist in sopotnik sta se težko poškodovala, na vozilih pa je nastalo škoda za 150.000 dinarjev.

Pedro je strmel v prikazen. Nenadoma pa pa se mu je čez obraz razlezel pomilovanje izražajoče nasmešek.

»Sonce... jezero... svetloba v oknih«. Za njega je bila to razumljiva in popolnoma lahko rešljiva skrivnost igre narave. Toda rajni ded je še vse premočno verjel v bogove davnih prednikov, da bi si bil ob tako veličastnem prizoru dovolil samo misliti na kaj drugega, kot da je bilo to njihovo delo.

Od gradu sem se je zopet otožno oglasilo:

»Aaaaaa - aaaaaa - aaaaaa!«

Ze poprej se mu je tako zdelo, sedaj pa je čisto različno spoznal lajež lisjaka-starega samca. Morda je otožni klic živali oznanjal zadnjo uro ranjenega tovariša, ki je bil s svojo krvjo privoдел lovača tako daleč v to samoto.

Luč v oknih grada je potovala dalje. Prehodila je že vse prostore in se je že vračala nazaj proti sredini. Končno se je zasvetila tam zgoraj v stolpnih linah. Tedaj je Pedro različno videl, kako je skozi razsvetljeno stolpno lino prhnil skovir in zaskovikal svoj »te-ujem - te-ujem«.

Nebo je razparal slepeč blisk. Sledil je strahoten grom. Zdelo se je, kot bi se podirale gore. Semkaj preko jezera se je pripodila nevihta. Besneč vihar je vzdignil težko vodovje jezera, da je hrumeče pljusknilo in se zapenilo ob temnem grajskem zidovju. Izpod neba se je u-lilo, kot da je tam gori kdo zvrnil vedro. Luč v grada je ugasnila. Tudi lisjak je utihnil. Sleherno živo bitje se je ta trenutek stisnilo v varno zavetje, le Pedro je stal tu sam pod milim

nebo, nevihta pa mu je pljuskala curke dežja v obraz. Kam neki naj bi se zatekel? Morda k lisjaku, ki si je uredil svoj dom v brlogu tam, nekje pod zidovi starega gradu in je ves njegov rod smrtno sovražil lovca. Sklonil se je pod deblo nagnjenega drevesa in se tako nekoliko izognil najhujšemu nalivu. Moral je počakati, da se narava unese. Saj takšen pljusk v gorah nikoli ne traja dolgo. Res je nevihta kmalu odhrumela, kot je bila prišla. Deževati je prenehalo kot bi odrezal. Oblaki so se razpotegnili in se pričeli trgati. Prikazalo se je lesketajoče zvezdno nebo. Skozi večjo jasnino pa je veselo posvetila luna.

Pred Pedrovim očmi je nakodrano ležalo gorsko jezero, katerega vode so skrivnostno šepetale. Grad je ves spokojen počival tam na strmih skali, svež umit ter bogato oblit s srebrno mesečino. V oknih, kjer je že stoletja večerna zarja s pomočjo jezerske gladine preizkušala svoje svetlobne učinke, je bila sedaj tema. Ogledal se je tudi lisjak.

»Zakleti grad... Dedov zakleti grad«, je pomislil Pedro in kar zasmilil se mu je rajni dedek, ker je bil moral zaradi svoje naivnosti in nevednosti preživeti tisto, tolikanj strašno noč. Stresel ga je mraz, kajti bil je do kože premočen. V gorah je po nevihti, posebno še ponoči kar hladno. Popravil si je lovsko torbo, vrzel puško na ramo in se odpravil na pot, potem, ko se je s pogledom tiho poslovil od »dedovega začaranega gradca«. Na poti ga je iz daljave še dolgo spremljal otožni klic lisjaka.

OBJAVE IN OGLASI...

IZLETNIK

Vabimo vas na naše izlete:

1. OBČINSKA ZDRUŽENJA IN KRAJEVNE ORGANIZACIJE ZB NOB — organiziramo 1-dnevno avtobusno potovanje v GRAZ — 1. novembra za člane ZB in svojce padlih hrtev. Prijave sprejemamo do 30. septembra 1964, podrobne informacije prejmete v naši poslovilnici.
2. RIM-NEAPELJ-CAPRI-BENETKE-TRST 8-dnevno potovanje z vlakom;
3. PARIZ-NICA-MONTE CARLO-MILANO — 9-dnevno potovanje z vlakom;
4. TRST-BENETKE — stalni 1 ali 2-dnevni izlet z avtobusi;
5. PO GORENJSKI-PRIMORSKI — 2-dnevni izlet z avtobusi za kolektive;
6. PLITVICE — 2-dnevni izlet z avtobusi za kolektive;
7. PO ISTRICI — dvodnevni izlet z avtobusi za kolektive;
8. PO DOLENJSKI — 2-dnevni izlet z avtobusi za kolektive;
9. KOROSKA — eno ali večdnevni izlet z avtobusi;

IZLETNIK VAM NUDI:

- organizacijo izletov in prevozov strokovnih ekskurzij z modernimi turističnimi avtobusi po domovini in v inozemstvo;
- posreduje vam nabavo potnih listov in tujih vizumov v najkrajšem času;
- vršimo menjavo valut;
- vršimo rezervacije v spalnih vagonih in na JAT avionih, rezervacijah za letni odih;
- v prodaji imamo avtokarte Slovenije in Jugoslavije, turistične karte Slovenije ter avtobusne in železniške vozne ređe.

Poslovne prostore imamo v Celju na Titovem trgu, številka 5 pri Avtobusni postaji. Telefon 25-41, poštni predal 162. Se priporočamo za cenjena naročila.

IZLETNIK VAM NUDI

ZIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 10. do 17. oktobra 1964
MARIJAN TISELI,
 veterinar —
 Celje — Savinjska 3/II
 (Savinjsko nabrežje)
 Telefon: 25-71

GLEDALIŠČE

- Petek, 9. oktobra 1964 ob 15.30:
 Jerome Kilty: DRAGI LAZNIVEC. I. šolski abonma.
- Nedelja, 11. oktobra 1964 ob 10. uri:
 Jerome Kilty: DRAGI LAZNIVEC. I. nedeljski dopoldanski abonma in izven.
- Torek, 13. oktobra 1964 ob 19.30:
 Veliimir Lukić: DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA. Torkov abonma in izven.
- Sreda, 14. oktobra 1964 ob 9. uri:
 Veliimir Lukić: DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA. IV. šolski večerni abonma.
- Cetrtek, 15. oktobra 1964 ob 19. uri:
 Veliimir Lukić: DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA. III. šolski večerni abonma.
- Petek, 16. oktobra 1964 ob 20. uri:
 Veliimir Lukić: DOLGO ŽIVLJENJE KRALJA OSVALDA. Gostovanje v Velenju.

KINO

- KINO »SVOBODA« SEMPETER
 Dne 10. in 11. oktobra 1964: »TARZANOVA NAJVEČJA PUSTOLOVŠČINA« — ameriški barvni film
 Dne 13. oktobra 1964: »ESTERINA« — francoski film
 Dne 15. oktobra 1964: »SVEJK V RUSIJI« — ruski film
- KINO SEVNICA
 Dne 10. in 11. oktobra 1964: »BELE SENCE« — italijanski film
 Dne 14. oktobra 1964: »POLETJE JE KRIVO ZA VSE« — jugoslovanski film

TURIZEM

PROSPEKTI
 Celjska turistična zveza pošlje prospekte vašim znancem in prijateljem doma in v inozemstvo, če ji sporočite njihove naslove. Celjska turistična zveza, Ulica XIV. divizije 6, p. p. 94.

CENJENE STRANKE

OBVESCAMO, DA JE ZADNJI ROK ZA ODDAJO OGLASOV V SREDO OB 11. URI.

PRIREDITEV V ROGASKI SLATINI

Opozarjamo na veliko folklorno prireditev, ki bo v soboto 10. oktobra 1964 ob 19.30 v Rogaski Slatini. Prireditev ima naslov »Večer jugoslovanskih plesov«, ki jih izvaja folklorni ansambel »Tine Rožanc« iz Ljubljane.

ZAHVALE

Namesto venca na grob pokojne **JOZEFE KRAJSEK** so stanovalci hišne skupnosti Slandrov trg 8 in Ljubljanska cesta 10, podarili Zvezi slepih v Celju 7.250 dln. Iskrena hvala!

Dr. ERVINU MEJAKU

odvetniku v Celju, se slepi okrajja Celje iskreno zahvaljujejo za vsa denarna nakazila, ki jih prejema od poravnanih in jih daje v korist slepih. Iskrena hvala.

Skupščina občine Zalec je nakazala v Sklad za zadeve invalidov in borcev NOV občine Zalec 70.000 dln, namesto vencev, ki so bili namenjeni in slepi; ob priliki odkritja spomenika padlim borcem NOV v Gotovljah, prekopa borcev NOV v Grižah, komemoracije krajevnega praznika na Vrskem in ob pogrebu pokojnega Gorisek Karla ter Delak Marije. UO sklada se zahvaljuje za prejeta sredstva.

RAZPIS

Solski center za blagovni promet v Celju, Ulica 29. novembra 12, tel. 25-57 razpisuje prosto delovno mesto

ADMINISTRATORKE

— tajnice na zahtödu

Osební dohodki po veljavnem pravilniku. Rok za prijave do 20. oktobra 1964. Nastop službe 1. novembra 1964 ali po dogovoru. Pogoji: srednješolska izobrazba ali dovršena administrativna šola.

Ravnateljstvo

RAZNO

Ob 44-letnici koroskega plebiscita priredi klub koroskih Slovencev 13. 10. 1964 ob 20. uri v hotelu Pošta za člane, koroske borce in prijatelje koroskih Slovencev

DRUZABNI VEČER

Dr. Julij Felaher, predsednik koroskih Slovencev iz Ljubljane bo predaval o življenju Slovencev na Koroskem.

Vabljeni!

Odbor

Sprejem upokojenko za dopoldansko pomoč v gospodinjstvu. Plača zelo dobra. Naslov v upravi lista.

Iščem upokojenko za varstvo enoletnega fantka, v dopoldanskem času. Kandolf Dragiča, Celje, Na otoku 9.

Iščem varuhinjo k dojenčku. 4 ure dnevno. Naslov v upravi lista.

Opremljeno sobico dam za dnevno dnevno pomoč v gospodinjstvu. Dopoldne ali popoldne. Celje, Oblakova 3.

Postnega najditelja moške ročne ure z vgraviranim tekstom »40 let Etoles prostim, da jo vrne proti nagradi. Zaversček Martin Zagrad 17.

PRODAM

Zaradi preselitve prodam kompletno sodobno kuhinjsko opremo in preprogo »Smirna« 2 x 3 m. Ogled možen 12., 13. in 14. 10. 1964 med 14. in 16. uro v Vodnikovi ulici št. 1, II. nadstropje.

Gasilsko društvo Zalec prodaja avto »Jeep« v nezvoznem stanju. Licitacija bo v sredo, dne 14. 10. 1964 ob 15. uri za socialni sektor, ob 16. uri za privatni sektor v gasilskem domu v Zalcu.

Kuhinjsko pohištvo in električni štedilnik AEG prodam. Ljubljanska 8 — Celje (Bakič).

Poceni prodam gospodarsko poslopje v odličnem stanju — Celje—Sentjur (17 x 9) in uto — 1959 (7 x 4) primerno za garažo, Celje, Ronkova 21.

Ugodno prodam matematični priročnik za inženirje in slušatelje tehničnih visokih šol. Naslov v upravi lista.

Vseljivo hišo z gospodarskim poslopjem in 4 ha zemlje mešane kulture prodam takoj. Lesje 3 — Skofja vas.

Dobro ohranjeno kuhinjsko pohištvo prodam. Celje, Dečkova cesta 20. (Popoldne).

Nov živalni stroj »BAGAT« (65.000 dln), dve moški obleki za srednjo postavo itd., prodam. Naslov v upravi lista.

Moped prodam. Zolnir, Savinova 9. Prodaj ali dam v najem manjše posestvo z gospodarskim poslopjem in hišo na prometnem kraju pod ugodnimi pogoji, Belak Anton, Smartno v Rožni dolini 44.

Kuhinjsko opremo prodam ugodno za gotovino ali na ček. Mlakar Dani, Celje, Teharska cesta 82.

Karoserija za Fiat 750, stroj za Fiat 600, menjalnik in ostale dele prodam. Naslov v upravi lista.

Štajerska zimska jabolka več 1.000 kg ob avtocesti prodamo najraje enemu kupcu. Naslov v upravi lista.

Enodružinsko vseljivo hišo, prodam ugodno. Gornja vas 11, Prebold.

Skoraj nov dvosedezni moped »Colibri« T-12 prodam. Ogled v popoldanskih urah. Turnšek Franc, Ločica 39, Polzela.

Skoraj nov kavč za dve osebi prodam. Naslov v upravi lista.

Dva soda — 400 in 500 litrov prodam. Celje, Ostržno 49 (na hribu).

SLUŽBE

Priučeno ali polkvalificirano kuharico sprejemem. Soba na razpolago. »Gostilna« »Pri Koroscu«, Celje (Poutle).

Kuharica z 11 letno prakso išče zaposlitev v Celju. Naslov v upravi lista.

Krojaska pomočnica-co sprejemem. Naslov v upravi lista.

Sprejemem takoj dve šiviljski pomočnici. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Cimpreje«.

STANOVANJA

Dijaka vzamem na stanovanje. Naslov v upravi lista.

Dekletu z menjalno službo oddam sobo. Naslov v upravi lista.

Opremljeno sobo s posebnim vhom oddam dvem dijakinjam. Naslov v upravi lista.

Opremljeno sobo v novi hiši oddam solidni moški osebi ali dijaku. Lahko tudi kot stanovalca. Naslov v upravi lista.

Iščem opremljeno sobo v Celju. Naslov v upravi lista.

Šivilja išče prazno sobo. Za uslugo šiva. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Šivilja«.

Medicinska sestra išče sobo v Celju. Ponudbe na upravo lista pod šifro »TAKOJ«.

KUPIM

Stroj za luščenje koruze kupim. Naslov v upravi lista.

Rabljen, dobro ohranjen ženski živalni stroj »Singer« kupim. Naslov v upravi lista.

Kupim manjšo peč ali »gašperček«. Naslov pustiti v upravi lista.

Kupim ali vzamem v najem postilno v okolici Celja. Naslov v upravi lista.

Aparat za tehnično risanje kupim. Celje, Jenkova 5.

1. TRST-BENETKE — dvodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije.

2. SVOJCI POKOPANIH V GRAZU — ČLANI ZB NOVI! 1. novembra 1-dnevno avtobusno potovanje v Graz na spominsko svečanost padlim hravam. Prijave do vključno 30. septembra 1964.

3. 3-dnevni avtobusni izlet v BUDIMPESTO za praznik Republike 29. novembra. Prijave do 20. oktobra 1964.

4. CORTINA — HEILIGENBLUT — 3-dnevni avtobusni izlet. Prijave do 31. oktobra 1964.

5. BRNO — KRAKOW — WARSZAWA — DUNAJ. 7 dnevni avtobusni izlet. Prijave do 20. oktobra 1964.

3-dnevni izlet z osebnimi avtomobili za 29. novembra v CORTINO — BENETKE — TRST. Prijave do 31. oktobra 1964.

7. SLOVENSKA KOROSKA — dvodnevno avtobusno potovanje za delovne kolektive in koroske borce.

8. PO PREKMURJU — tridnevni avtobusni izlet.

9. SLOVENSKE GORICE — TRAKOCAN — dvodnevni izlet z avtobusom.

10. PLITVIČKA JEZERA — CRIKVENICA — RJEKA — dvodnevni avtobusni izlet.

11. PO ISTRICI — dvodnevni avtobusni izlet.

12. PO DOLENJSKI IN BELOKRANJSKI — dvodnevni izlet z avtobusom.

13. PO GORENJSKI PREKO VRSICA NA PRIMORSKO — dvo in večdnevni avtobusni izleti.

14. V KUMROVEC — enodnevni avtobusni izlet.

Pred vsakim izletom obiščite podjetje KOMPAS — CELJE. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plovbe in posebnimi letali.

KOMPAS CELJE posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, letalski in pomorski promet. Kompas posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

KOMPAS CELJE daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominske filatelistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovilnici.

Se pripravite KOMPAS CELJE
 Tomičev trg 1 — tel. 23-50

Gostinsko podjetje

»PAKA«

v Velenju s svojimi obrati:

CESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM V OBČINI K PRAZNIKU VELENJSKE OBČINE!

OMEJITEV RABE ELEKTRIČNE ENERGIJE V GOSPODINJSTVU ODREDBA REPUBLISKEGA SEKRETARIATA ZA INDUSTRIJO

S 1. oktobrom je začela veljati odredba republiškega sekretarja za industrijo, s katero se zaradi hudega pomanjkanja električne energije omejuje uporaba električne energije v gospodinjstvih in individualnih kmetijskih gospodarstvih. Po tej odredbi je za vsakega takega odjemalca določen osnovni mesečni kontingent 200 kilovatnih ur s tem, da se odjemalcu, ki ima v stanovanjski enoti več kot dva člana, poveča kontingent za 75 kilovatnih ur za vsakega nadaljnega člana. Tisti odjemalec, ki bi porabil več električne energije, kakor je določeno z mesečnim kontingentom, bo moral za vsako kilovatno uro nad kontingentom plačati dodatnih 12 din.

Vsak jemalec, ki jemlje več kot 200 kWh mesečno, mora s pismeno izjavo dobavitelju električne energije jamčiti za število oseb, ki so uradno prijavljeni kot stalni stanovalci v njegovi stanovanjski enoti. Odjemalcu, ki bi se z netočno izjavo o številu stalnih prebivalcev v njegovi stanovanjski enoti okoriščal pri določanju kontingenta, bo dobavitelj zaračunal 100 din za vsako kilovatno uro, porabljeno nad dejansko upravičenim kontingentom.

Pribytek za več porabljeno energijo se začne uporabljati pri odčitavanju števca v novembru tega leta za porabljeno energijo v preteklem mesečnem obdobju. Izvajanje te odredbe bodo nadzorovale elektroenergetske inšpekcije pri okrajnih skupščinah.

ELEKTRO CELJE — CELJE

Trgovsko podjetje »Savinjski magazin« Zalec

razpisuje

STIPENDIJO NA EKONOMSKI SOLI CELJE

Kandidati-nje naj se prijavijo podjetju z lastnoročno napisano prošnjo do 20. oktobra 1964.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri DS podjetja Železarna Store

razpisuje naslednje prosto delovno mesto:

SAMOSTOJNI REFERENT

v zunanje-trgovinskem oddelku

Pogoj: Zunanja trgovinska registracija v kovinski, metalurški ali sorodni stroki in popolno znanje vsaj enega od svetovnih jezikov — zaželen je nemški ali angleški.

Ponudbe je poslati kadrovskemu sektorju do 15. oktobra 1964, razpis pa velja do zasedbe delovnega mesta.

RAZPIS

Upravni odbor Sklada za kreditiranje šolanja Zalec, razpisuje podeljevanje kreditov za šolanje za šolsko leto 1964/65.

Kreditni se razpisujejo za šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah, kakor tudi za strokovno in znanstveno izpopolnjevanje ter specializacijo.

Kreditni se razpisujejo prvenstveno za občane občine Zalec, izjemoma pa tudi za druge, v kolikor se nameravajo po končanem šolanju zaposliti na področju občine Zalec.

Prosilci naj pismene vloge, kolkovane z 250 din državne takse naslovijo na Upravni odbor sklada za kreditiranje šolanja Zalec, prošnji pa morajo priložiti:

1. Pismeno izjavo staršev, skrbnikov ali določenih organizacij ter organov, da so pripravljene prevzeti obvezo vrnitve kredita, če koristnik neupravičeno ne bi izpolnil določb pogodbe.

2. Zadnje šolsko spričevalo oziroma potrdilo o vpisu v šolo.

3. Potrdilo o premoženjskem stanju oziroma osebnih dohodkih staršev.

Iz prošnje naj bo razvidna višina zaprosenega kredita.

Razpis velja mesec dni po objavi.

RAZPIS

Komisija za uslužbenske zadeve pri Skupščini občine Zalec razpisuje naslednja prosta delovna mesta v upravi:

SEF IN MATICAR

na Krajevem uradu Prebold

REFERENT ZA PROMET

v oddelku za notranje zadeve

Pogoji:

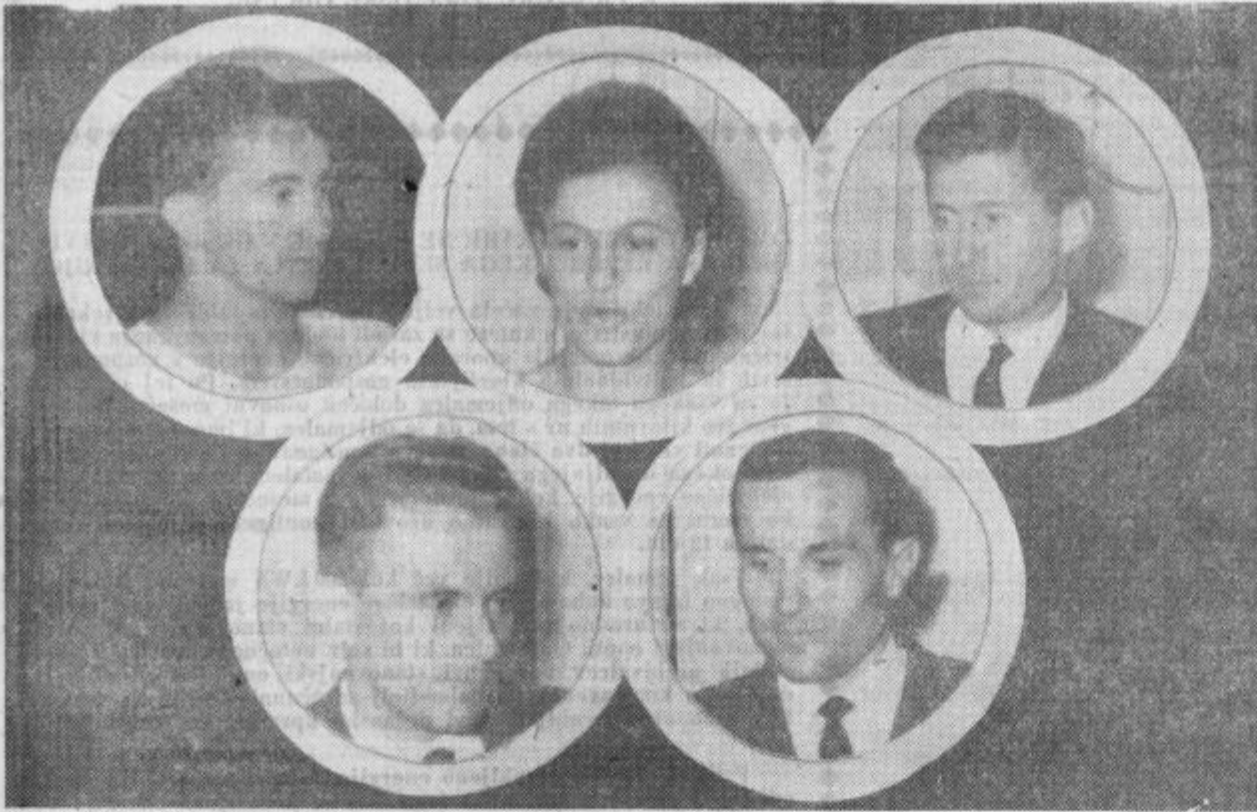
Za obe delovni mesti se zahteva srednja strokovna izobrazba, za drugo delovno mesto po možnosti v prometni stroki.

Osební dohodki po Pravilniku o notranji organizaciji, delovnih razmerjih in delitvi dohodka uprave. Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe z življenjepisom ter dokazili o strokovni izobrazbi ter dosedanjem službovanjem je poslati Skupščini občine Zalec.

Razpis velja do popolnitve delovnih mest.

JUTRI

ZAČETEK V TOKIU

V daljnem japonskem Tokiu bodo jutri zavihrale olimpijske zastave, zadonela bo olimpijska himna, okrog 5000 športnikov iz 96 držav bo začelo štirinajstdnevno borbo za kolajne. Med to pisano množico bomo sicer le od daleč zasledovali tudi dosežke naših, celjskih predstavnikov. Pet jih je bilo določenih, da v sestavi jugoslovanske reprezentance nastopajo na največjem sestanku športnikov vseh časov.

Stirje atleti in en telovadec. Vsi so pred odhodom dajali precej skromne izjave glede svojega plasmata, čeprav mi vemo, da so sposobni in da tudi bomo častno zastopali jugoslovanski šport. Od njih ne moremo zahtevati medalj, čeprav potihem na uspeh Stamejčičeve le upamo. Želimo jim le to, da bi v poštenu športni borbi dosegli tisto, kar so sposobni in s tem častno zastopali jugoslovanski in seveda tudi celjski šport.

ZOPET REKORDI ATLETOV

Atletska sezona gre h koncu. Toda celjski atleti so še vedno aktivni ne samo s svojimi nastopi, ampak tudi s svojimi odličnimi dosežki. Tako je Vrvanik pred kratkim okrepil vrsto ljubljane na gostovanju na Češkoslovaškem. V metu diska je kot prvi Slovenec presegel znamko 50 metrov in z rezultatom 50,03 dosegel nov slovenski rekord. Poleg njega je v ljubljanski ekipi nastopila tudi Urbančičeva, ki pa

je dosegla odličen rezultat v metu kopja 50,07 metra, kar je le malo manj od republiškega ter državnega rekorda.

Na sobotnem internem tekmovanju atletov Kladivarja na celjskem stadionu pa se je tudi metalec Kroglic vpisal med nove slovenske rekorde. Kroglic je tokrat zalučal 16,38 metra daleč, kar je najboljši slovenski rezultat.

č.

NOV PORAZ ROKOMETAŠEV

Rokometiški Celja so v nedeljo v Kranju proti domačinom doživeli drugi zaporedni poraz v letošnjem prvenstvenem tekmovanju. Tokrat so bili »prekratki« za dva gola 12:14. Celjani so tokrat zaigrali izredno slabo posebno v napadu. Šele proti koncu so se nekoliko prebudili, toda tedaj je bilo že prepozno. Kljub

porazu pa so pred nedeljsko tekmo z ljubljansko Olimpijo še vedno na petem mestu v lestvici.

Zadnja dva neuspeha celjskih rokometišev kažejo, da so Celjani v svojih prizadevanjih v zadnjem času nekoliko popustili. Precej krivde za to je vsekakor iskati v tem, da so treningi zaradi odsotnosti igralcev študentov slabi in sestojijo predvsem od nezanimivih treningov tekem z okoliškimi ekipami. Take tekme pa spričo nekompletnosti ekipe vsekakor nimajo takega učinka kot bi ga morale imeti za uigravanje.

E. G.

ŠPORT NA DROBNO

● V četrtem kolu okrajnega nogometnega prvenstva so bili doseženi naslednji rezultati: I. skupina: Nazarje : Senovo 2:2, Vojnik : Rogaska Slatina 1:2, Soštanj : Brežice 7:0, Zalec : Smartno 5:2; II. skupina: Savelj : Polzela 0:1, Zreče : Rogatec 4:2, Ponikva : Gotovlje 5:8, Sentjur : Kovinar 0:1.

● V nadaljevanju košarkarskega prvenstva vzhodne slovenske lige je Celje dobilo dvoboj proti Proletarcu brez borbe. Zalčani so izgubili z Zeleno jamo 70:74, Konjičani pa proti MTT v Mariboru s 109:79.

● Odbojkarji Partizana Celje so v prvenstveni tekmi vzhodne odbojarske lige premagali Crešnjevce s 3:1, pred tem pa Partizana iz Sempetra s 5:0.

● V prijateljski košarkarski tekmi pretekli teden je ekipa Gimnazije premagala moštvo TSS s 40:37.

● Nedeljska tekma celjskih rokometišev z ljubljansko Olimpijo bo odigrana verjetno v Trbovljah, ker je igrišče Partizana v Celju zaradi nedavnega napada publike na sodnika zaprto za eno tekmo. Vsekakor je to nova neveselost rokometišev Celja, ki pa je niso krivi sami.

KOMENTAR

VISOKA ZMAGA NA TUJEM

Nogometna ekipa Kladivarja v drugi zvezni ligi ne naštopa več kot autsajder. To dokazujejo zadnji uspehi, posebno pa dve zaporedni zmagi nad Mariborom v pokalni ter nad Istro v prvenstveni tekmi. Prav gotovo je kdo pričakoval zmago Celjanov v Pulju, toda verjetno ni nihče pričakoval zmage kar s tremi goli razlike. Poročila sicer govore o premoči domačinov, ki so imeli precej več od igre in »smorje« idealnih priložnosti. Toda taka poročila kaj hitro zbledijo, ostane pa statistika in to je rezultat, ki odločno govori v prid Celjanov. Sicer pa se nogometno znanje meri tudi v izkoriščanju priložnosti ne pa samo v preigravanju nasprotnika. V tem so bili Celjani boljji od Puljanov in to je važno. S to zmago se je Kladivar pomaknil za eno mesto višje v lestvici druge zvezne lige in je sedaj na enajstem. Serijo gostovanj bodo celjski nogometiši zaključili v nedeljo v Banja Luki proti domačemu Borcu, ki je v nedeljo na svojem igrišču igral neodločeno s Šibenikom.

Tudi ekipa Celja v republiški nogometni ligi je v nedeljo dosegla zmagovit rezultat. To je že tretja zaporedna zmaga ekipe s Skalne kleti, ki se je sedaj že pomaknila na osmo mesto v lestvici. Tudi tokrat je bila sicer ekipa Sobote boljša, posebno proti koncu tekme, ko je Celjane rešil pošten vratar. V nedeljo bodo Celjani nastopili v Kranju proti domačemu Triglavu.

V vzhodni konjski ligi je presenečenje pripravilo moštvo Papičarja iz Radeč, ki je na svojem terenu premagalo vodečega Rudarja iz Velenja z 2:1. V Konjicah je bila tekma zaključena predčasno, ker je nezadovoljna publika pri stanju 2:1 za Naf-to napadla stranskega sodnika. Poročila pa pravijo, da je glavni krivec neredov ravno sodniška trojka, ki je s svojim indolentnim sojenjem dovolila marsikateri nešportni izpad igralcev. Olimp je tokrat izgubil z B ekipo Maribora pred osmimi gledalci.

E. G.

NAJBOLJŠA II. OSNOVNA ŠOLA

V nedeljo je bila telovadnica II. osnovne šole prizorišče občinskega ekipnega prvenstva osnovnih šol v

STRELSTVO

V PODČETRJKU IN ŠOŠTANJU

V soboto je bilo v Podčetrju prijateljsko strelsko tekmovanje med strelci Podčetrja in Rogaske Slatine. Zmagali so domačini s 566:512 krogi. Med posamezniki je bil najboljši Gubenski (Podčetrtek) s 166 krogi pred Počivaškom 155 ter Pokrajcem (Rog. Slatina) 155. Tekmovali so z zračno puško.

V čast občinskega praznika v Velenju pa so v okviru delavskih športnih iger izvedli strelsko tekmovanje v streljanju z zračno puško tudi v Soštanju. Sodelovalo je deset ekip. Prvo mesto so zavzeli strelci Usnjurja s 625 krogi pred ekipo Elektré s 615 in ekipo Rudarja s 601 krogi. Med posamezniki je bil najboljši Kovačević pred Klamferjem in Žučkom.

Putnik

Atleta Kladivarja Spilar in Zaletel sta v nedeljo okrepila atletsko ekipo Dolenjke na pokrajinskem troboju. Zaletel je skočil v daljino 683 cm, Spilar pa je vrigel kople 70,67 m.

- Sem in tja po Celju -

POTREBNA SO DEJANJA

V krajevni skupnosti Store potekajo priprave za Teden otroka ob zbiranju dokumentacije o potrebah varstva in vzgoje. Z zaposlitvijo žena naraščajo potrebe po varstvu in dopolnilni družinski vzgoji. Že vrsto let ugotavljamo, da je potrebno razširiti skrb za otroka, žal pa ostajamo le pri resolucijah. Premalo se zavedamo, da smo z novim sistemom samoupravljanja prevzeli tudi del odgovornosti za rast celotne družine, kot osnovne celice socialistične družbe. Vzgoja mladine ne more biti samo stvar staršev, posebno ne v socialistični družbi. Za to razmišljajo o tem, da bi bili varstva in vzgoje deležni predvsem otroci iz socialno ogroženih družin, otroci bolnih staršev in alkoholikov ter otroci iz družin, kjer vladajo neurejeni družinski odnosi, oziroma kjer starši zanemarjajo vzgojo otroka.

Vzgojno varstvena ustanova v Storah stoji na skrajni točki nase-

lja na Lipi, tedaj daleč od postaje, zato bi bilo treba že sedaj misliti na prostore, ki imajo ugodnejšo lego.

V ustanovo ne prihaja dovolj otrok, čeprav je dobro opremljena in ima sposoben kader.

*

V Tednu otroka je Vzgojno-varstvena ustanova v Storah pripravila vrsto prireditev za najmlajše: lutkovne predstave, pravljicne ure, pevske vaje in razstavo otroških izdelkov v kulturnem domu v Storah. Razstava je odprta dnevno od 17. do 20. ure, ob nedeljah pa tudi dopoldne.

Anica Znidaršič

ZAČELI SO RESNO

Aktiv ZMS v tovarni »IFA« v Celju je šele letos začel z aktivnejšim delom; doslej je bilo v podjetju okrog 30 mladincev, letos pa je zaposlenih nad 100.

Na zadnji letni konferenci so sprejeli sklep, da z udarniškim delom sodelujejo pri izgradnji prostorov za družbeno politične organizacije v podjetju. Ti prostori bodo otvoreni za dan republike in tako bo mladina imela prostor za tečaje, predavanja, družabne prireditve, proizvodne konference itd.

V kratkem pa bodo ustanovili klub mladih proizvajalcev.

Novi prostori bodo gotovo poživili dejavnost mladine in upajmo, da bomo kmalu lahko slišali še kaj več o delu mladine v IFA.

I. B.

RADIO CELJE

V tednu od 12. do vključno 18. oktobra bo na valu celjske radijske postaje (202 metra) kronika vsak delavnik ob 17.00, obvestila ob 17.10, ploščice po željah ob 17.35 ter zabavna glasba in reklame ob 17.45. Razen tega se bodo v posameznih dnevih zvrstile naslednje oddaje:

Ponedeljek, 12. oktobra: 17.15 poje Ivo Robić, 17.25 športni pregled;

Torek, 13. oktobra: 17.15 mladinska oddaja; Sreda, 13. oktobra: 17.15 poskočne narodne;

Četrtek, 15. oktobra: 17.15 klavirske skladbe F. Chopina, 17.25 radijska univerza;

Petek, 16. oktobra: 17.15 iz tuje zborovske literature;

Sobota, 17. oktobra: 17.15 za prijetele konec tedna;

Nedelja, 18. oktobra: 12.00 pogovor s poslušalci, 12.10 obvestila, 12.15 naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 veliki zabavni orkestri in reklame, 12.45 Milan Senčar: Zadoj imaš...

LETA 1930

PRVI AVTO NA CELJSKI KOČI

Ali res čas tako hitro beži?

Leta 1930, pet let po otvoritvi »Celjske hoče«, je A. Drofenik, avtoprevoznik iz Celja, parkiral pred planinsko kočjo. Res je, da so ga marsikje iz blata zveleki voli in da je nazajgrede privezal za avto vrh podirne smreke za zavoro, toda tu je dokaz prvenstva. Pred tridesetimi leti je bilo vse drugače. Avto taksi je bil »avto-taksa«, celjska kočja ni več tista, ki jo poznamo danes in limuzina je tudi takšna, da je danes ne srečamo nikjer drugje kot v tehniškem muzeju.

To je vsekakor ekskluzivno — zgovoren dokaz o avtomobilu, ki je pred 30 leti prikašljal na Celjsko kočjo, ki je šele zadnja leta dobila pravo cestno zvezo z dolino.

Tovarišu Trobižu iz Pečovnika lepa hvala, da nam je poslal sliko in ker pravi, da takih »starin« ne manjka v njegovem albumu, bi se še priporočili.

ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA — ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA — ROMAN — SLIKANICA — HUMORESKA

ELISABETH BOWNE

TOLAŽBA V SRCU AFRIKE

2

DOSEDANJA VSEBINA:

Elisabeth Bowne so poročili, da se je njen mož, pilot prekoatlantskega letala, ponesrečil ob liberijski obali zahodne Afrike. Minevali so dnevi negotovosti, upanja in vere, da je Frank, njen mož, pri življenju.

— Oh, ne!, — sem zakričala. Moje slutnje morajo biti napačne. Frank vendar mora živeti. Preživeli so in Frank živi.

Zvečer pa je prišel Norm Rice, prijatelj mojega moža. Sedel je na rob postelje. Bil je ves upognjen in pobit.

Letalska družba je sprejela novo sporočilo iz Roberts Fielda. Nek misionar je iz pragozda poslal črnega sla...

Normov glas je bil tako mehak, da sem se zavedala novice še preden jo je izustil.

Letalo se je zrušilo blizu liberijske vasi Sanoyea. Zaletelo se je v hrib. Vseh štirideset potnikov je mrtvih.

Siva jutranja svetloba je posijala v sobo. Zakopala sem glavo v blazine. Spet en dan.

Dva tedna sta pretekla od usodnega dne v juniju 1951, ko se je zrušilo Frankovo letalo. Zame vse te dni ni bilo nič resničnega, oprijemljivega. Pohajkovala sem brez volje po stanovanju, odrezana od vsega, kar me je še obdajalo. Medtem so odpotovali tudi vsi sorodniki in prijatelji; ostala sem sama.

Brez besed sem kot senca hodila po hiši. Frankove obleke, srajce in kravate so visele v omarah kakor kaj jih je pustil. V kopalnici je na polici stal Frankov drugi aparat za britje, ob njem rezervna zobna ščetka.

Kateri dan bi mogel biti, sem se vprašala. Morda je ravno nedelja in bi bilo dobro, če bi šla v cerkev.

... Ali ima to kak smisel? Bog mojih prošelj ni uslišal. Močno sem si želela, da bi lahko še verjela. In vendar: ko sem bila tako zelo prepričana v božjo pomoč, je ležal moj Frank že mrtve na strmini liberijskega hriba.

Odprla sem nočno omarico in poiskala v predalu plavo pismo. Bilo je tisto, ki ga je Frank odposlal iz Roberts Fielda, ko je letal iz New Yorka v Johannesburg. Spet sem ga brala, čeprav sem ga znala že na pamet. Pismo je bilo polno ljubezni in veselja nad novico, da bova dobila otroka. Veselil se je tudi nove hiše, ki sva jo nameravala kupiti in urediti.

Frank ni umrl hote. Nikoli ni niti pomislil na smrt. In zakaj je potem moral umreti?

Soba se je stemnila in že so padle prve kaplje. Takoj za tem je zabobnal močan dež po strehi. Je tisto noč v Afriki tudi deževalo in neusmiljeno močilo Frankov obraz?

Spustila sem pismo na tla in se zvila po postelji in zablplala:

— Moj bog, zakaj si me zapustil? —

Noč za nočjo sem imela enake sanje: Frank je prišel nazaj, sedela sva v kuhinji za mizo, pripovedoval mi je, kako se je zgodila nesreča.

Vselej, kadar je prišel do trenutka, da bi povedal zadnje podrobnosti, se mu je obraz spajal od groze. Vsakokrat, ko sem mu zakričala: Povej, povej mi, je izgubil in zbudila sem se vsa mokra od solz.

Sanje so se spremenile v vsiljeno predstavo. Morala bom zvedeti vzrok nesreče. Zato sem sklenila, da se bom udeležila preiskav v uradu za civilno letalstvo v New Yorku, čeravno bi mi bilo še tako hudo.

Zasedanja so bila v konferenčni sobi nekega hotela. V sredini je bila okrogla miza za uradnike, ob stenah pa sedeži za poslušalce. Tu sem si poiskala prostor. Med gospodi za mizo sem spoznala nekatere, ki so me po mozevi nesreči obiskali. Obravnava je bila še v teku, ko sem vstopila.

— ... Takole je bilo, je pripovedoval sivolos mož:

— Letalo je zadelo v hrib s polno hitrostjo kakšnih trideset metrov pod vrhom. Moralo se je razbiti kot jajce in je potem zagorelo. Tu sem si poiskala prostor. Med gospodi za mizo sem spoznala nekatere, ki so me po mozevi nesreči obiskali. Obravnava je bila še v teku, ko sem vstopila.

— Torej je deževalo, sem takoj pomislila. Mož je pripovedoval neprizadeto in monoton naprej:

— Trupla niso več mogli indentificirati. Razpadla so, zato so jih morali hitro pokopati. Vse preostale kose razmesarjenih ponesrečencev so zavili v odeje in jih pokopali na misijonskem pokopališču v vasi.

— Vas lahko nekaj vprašam, sem ga nagoovorila: — Ali lahko verjamemo izjavam prebivalcev vasi, kjer se je zgodila nesreča?

Liberijec se je smehljajal:

— Tega ne vem, gospa. Jaz živim v Manroviji, glavnem mestu ob obali. Se nikoli nisem bil v džungli. Ne poznam tamkajšnjih prebivalcev.

— Toda Sanoyea je oddaljena samo osemdeset kilometrov od obale, — sem ga opozorila.

— To je že res. Toda Sanoyea je petindvajset kilometrov stran od ceste, ki je speljana v notranjost dežele. Tam zadaj je življenje precej primitivno, kolikor vem. Med nami, ki živimo ob obali, in med plemeni v notranjosti, boste težko našli kakšno podobnost. — Tako je končal zastopnik liberijske vlade in se pri zadnjih besedah precej domišljavo izprsil.

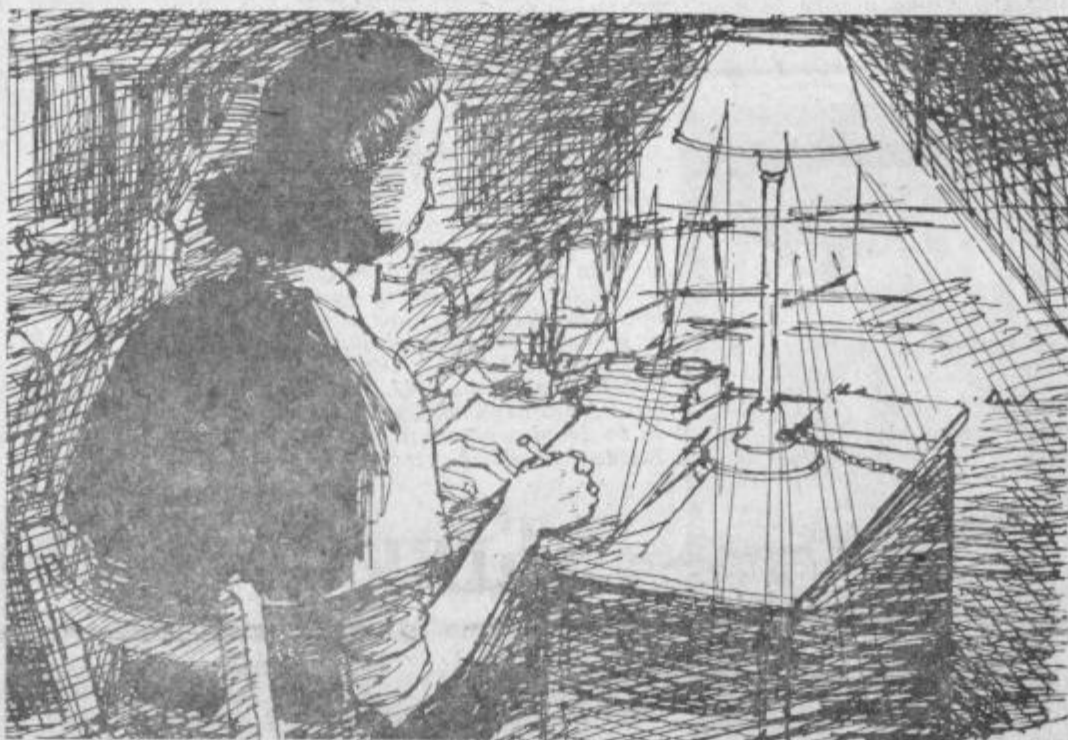
Ta trenutek sem imela občutek, kako zelo brez moči sem. Potovanje v Sanoyea bi bilo za vsakega težavno.

— Torej ne verjamete, da bi letalo utegnilo goreti že, ko je letelo nad Sanoyeo?, sem še vprašala.

— Ne, res ne verjamem. Sicer pa je to iz poročila dovolj jasno razvidno, mar ne?, je vljudno in hladno odvrnil.

— Jaz ne vem, sem dejala skoraj zase, jaz res ne vem, kaj naj si o vsem tem mislim. —

Zadnje dni septembra sta prišla moja sestra Luise in njen mož Hugh, ki je bil docent na univerzi, z dolgega potovanja spet v New York.

Naslednje vprašanje mi je poostrilo sluh:

— Vam je v Sanoyei prišlo na uho, da bi letalo utegnilo goreti, že preden se je zrušilo? —

Priča, ki je obiskala Sanoyeo, je pritrdila:

— Da, slišal sem take govorice. Vendar nismo našli nobenega zanesljivega dokaza, da je to tudi res. —

Resnica? Resnica? Kje je resnica? sem se vprašala. V brezmočni obupanosti sem poslušala zaslisanja do konca.

Pozneje sem brala zaključno poročilo preiskovalne komisije. Vsebovalo je zelo obzirno obsodbo, ki je namigovala na krivdo posadke — mrtve seveda. — Letalo je pred nesrečo in pri poletu delovalo brez napake. — S takim stavkom so okrivili pilota Franka, mojega mrtvega moža.

V hotelski avli mi je prijazen uslužbenec letalske družbe predstavil predstavnika liberijske vlade. Polna upanja sem pogledala samozavestnega črnca v obraz. Gotovo je vedel več, kot je prišlo na dan ob pravkar zaključeni mrzlični razpravi v salonu.

Nemudoma sta se zglasila pri meni. Pri priči sta odločila, da ne smem več ostati sama. V svoji hiši sta uredila tamo sobo. Večji del vseh dni sem ostajala v hiši z nečakinjo Luiso, vendar sem od dne do dne bila vse bolj zgubljena.

Bil je oktober in dan je bil hladen ter meglen, ko sem dobila pošto. Pogled na naslov pošiljatelja mi je pognal srce, da mi je krepko bilo. Pismo je poslala letalska družba. Plaz misli me je obšel, ko sem s tresočo roko odpirala ovojnico. Ali je mogoče, da Frank živi? Morda so ga našli v divjini med domačini ranjenega, zapuščenega, zgubljenega. Zadnje upanje me je obšlo, upanje na čudež, pa vendarle upanje...

Pismo je poslal predsednik družbe. Vsebovalo pa je prepis pisma, ki ga je družbi poslal neki učenjak William Welmers. Pisec je bil jezikoslovec in je dlje časa živel tudi v Sanoyeji. Toplo je opisoval tamkajšnje prebivalce, tako vaščane okoli misijonske postaje, kot one v okoliških gozdovih. Na vsak način tamkajšnji ljudje niso sami divjaki, kakor jih omenjajo časopisi. Po mnenju učenjaka je to mirna in lepa dežela.

SREČNE KALKULACIJE

V zadimljeni sejni dvorani enske okrajne skupščine so se nad cenami kruha sklonile odgovorne glave. Beležil sem, kako in zakaj je treba zvišati cene kruha v enskem okraju.

Prepisujem iz neurejenih belešk.

Na ceno kruha je treba dodati po en dinar:

— za ustanovitev biroja za predmete, najdene v kruhu;

— za dotacijo mestnemu klubu (na trgu so celo nogometiški dražji, ker jedo pred tekmo sladkor, ki se je prav tako podražil);

— za izdatke za kovanje konj (vedno več ljudi išče srečo v podkvah — konji ostajajo bos);

— za napredek tovarne foteljev (dogajalo se je, da je fotelj sprhnel pod odgovornim tovarišem);

— za plače uslužbencev z vodovoda za cene;

— za »Ples podražitev« (hrana in pijača tisti večer po znižanih cenah);

— za stroške vojskovanja s sosednjim okrajem;

— za okrajni lov (zamenjava dragega mesa domačih živali z divjadjo);

— za tolmačenje sanj in za svete svetovalce za trgovino;

— za ustanavljanje razpravljajnic;

— za avtomobil kontrolorja cen;

— za pečat, v katerega bo vrezano — »Podražitev videl« — odobravam — najti tehtno obrazložitev — predsednik sveta;

— za amortizacijo odgovornosti;

— za mednarodni sejem kislih vin;

— za spomenik žrtvam strele;

— za socialne dajatve;

— za socialna pretirovanja;

— za regres;

— za progres;

— za elaborat;

— za okrajni aparat...

Ob koncu so okrajne odgovorne glave privlekle računski stroj. Ta je seštel številke, obrazložitev pa vrget v vodo.

Kruh prodajajo v enskem okraju po 125 dinarjev.

Državljeni so se znašli. Jedo torte.

Vlada Bulatović Vrb

ROTACIJA

Franc ustavi pred nasadom črnega ribeza v Loki pri Zusmu Karla in ga začuden vpraša:

»Čuj Korl, zakaj pa ti delavci sekažo tako lepo zasajeno plantažni nasad?« Korl je tiho. Franc začne znova.

»Franc, začne jezno Karla. »A si ti že kdaj slišal kaj je to rotacija. Nisi? To kar vidiš je primer kmetijske rotacije. Posekali so nasad jablan, da bi videli kako bo uspeval ribez. Ždaj ko so videli, da ribez ne uspeva, bodo verjetno rotirali nazaj na jablane.«

TRETJE BEDRO

Mati je postavila na mizo dva sočno zapečena piščanca. Razvajeni sinček edinček, ki je vedno sitnaril, je rekel: »Mamica, ali niso trije piščanci preveč zate, za očka in mene?«

»Kje vidiš tri piščance?« ga je začudeno vprašal oče.

»To je vendar jasno: tole je prvi, to drugi, ena in dva je pa tri!«

»Saj res! je odvrnil oče. Prvega piščanca bom tedaj pojedel jaz, drugega mamica, tretjega ti pa ni treba vsega jesti, če se ti zdi preveč.«

NI GA RAZUMELA

Janez je pisal Micki:

— Ljuba Micka! To pismo ti pišem s srčno krvjo...

Micka pa mu je odgovorila:

— Kaj boš lagal! Misliš, da ne poznam rdečega kemičnega svinčnika!

Skozi jekleno toččo

PISE: BRANKO HOFMAN
RISE: PETER KRIVEC

PO TRIINDVAJSETIH LETIH MED OČIVIDCI...

Tako oddaljena je že tista jesenska noč pred trindvajsetimi leti! 8. oktober 1941! Da, saj se spominjam, toda na Soštanj je bilo toliko napadov. Povprašajte pri sosedu! Pa vi, se ne spominjate več, saj ste vendar domači!

Odmaknjeno je vse skupaj in ovito v plašč legende. Nova generacija hodil vstrel starše in partizanska zmaga iz prvih dni vojne živje v vseh; tako malo vedo o njej. Bilo je neizrekljivo število dni groze, strahu, skratega upanja; smrt je pustošila in čas je utegnil zaceliti rane, brazgotine so ostale. Celih trindvajset let je odmaknjena stvar na vojaška zmaga I. štajerskega bataljona, ko so v Soštanju — Ankrat močno nemškotarskemu gnezdu — s pesmijo svinčenk zadolele borbene partizanske pesmi in to v času, ko so fašistične čete v vzponu zmagošlavja teptale štirjave Evrope.

Prav v Soštanju, kjer je rezal kruh delavcem tovarnar Vošnjak in s tem dočel po-

(Namesto uvoda)

litilno usmerjenost, pa je že pred vojno kllilo in raslo močno napredno gibanje: SKOJ in KP. Neopazna so imena Bibe Rieka, Božeta in Dušana Mravljak, Olga Vrabčeve, Karla Mlakarja, vseh treh Popraskovih, Lampreta, Karla Destovnika-Kajuha, Ivica Muršič in mnogih drugih. Redki so preživeli.

In prvi napad! Zagorela je žaga izdajalca Haukeja — soštanskega župana — in v tistih dneh svetila kot opomin vsem izdajalcem in kot simbol priljubljenosti vsem trpečim; bila je odgovor na surovo, brezdušno teptanje človeka in njegovih pravic.

Veliki spomini so se umakali drobnim, ki pa nosijo v sebi vso veličino enkratnega boja slovenskega naroda.

Stric, kruha bi rade!

Bilo je poleti, nekaj mesecev po napadu na Soštanj. Dve mladi partizanki, Marica Tekave in Frančiška Podvinšek sta na obronku gozda v Gaberkah čakali, kdaj bosta uzrli koga od sorodnikov, da bi ga poklicali in prosili za hrano. Bilo je popoldne, pa se nista upali po čistini v hišo.

Čez čas sta zagledali strica Podlesnika ter ga poklicali. Ni hotel k njima; vabil ju je k sebi. Po dolgem oklevanju sta pristali. V kuhinji sta stricu začeli pripovedovati, kaj vse morajo prestati barci in pravili o njih podvigih; stric pa se jima je posmehoval in ju začel nagovarjati, naj se gresta raje javit Nemcem v Soštanj.

Bili sta ogorčeni in začeli so se prepirati. Nista mogli slutiti, kam daleč je njun stric v svoji slepoti zabredel. Ko jima je govoril, da bodo z banditi kmalu opravili, sta se začeli poslavljati, češ, da ju skupina čaka.

Stric pa ni hotel slišati. Vzel je velik hleb kruha v roke in dejal: »Jedli bosta le, če se gresta javiti!«

Sele sedaj sta slutili, da gre zares. Marica se je začela ozirati, kje bi lahko zbežali. Pri vratih je stal stric; obe pa sta bili brez orožja. Kuhinjsko okno je bilo nizko in obrnjeno proti gozdu. Stopili sta k oknu in ga začeli odpirati. Stric pa je takrat skočil v vežo, zgrabil sekuro in ju z živalskim besom pobil do smrti.

Celo kruh, za katerega sta prosili, je obrizgala nedolžna kri njegovih sorodnic. Da bi dokazal svojo lojalnost, je odhitel k sosedu Plevniku, naj takoj javi policiji v Soštanj, da sta pri njem partizanki — uboja ni omenil.

Cilka in Marica Trobej

Če ne bi zapisala...

Prekinil sem ju pri popoldanskem počitku. Spoznali sta me, saj sem bil pred 25. leti njun učenc. Pozvonil sem namreč pri Cilki in Marici Trobej, ki sta pred dobrimi desetimi leti zapustili šolske učitnice.

— Prvi napad? Ko jih je pa bilo toliko! Počakajte, je dejala Cilka, pomagal nam bo dnevnik, ki ga je v tistih strašnih dneh pisala Marica. Prinesla je grmado orumenelih zvezkov, šestindvajset po številu.

— Kdaj je že bil napad?

— 8. oktobra 1941!

— Ze imam. Glejte... Odprla je zvezek in začela brati.

— 8. oktober. Okrog 10. ure zvečer so vermani patroljirali po mestu in prepevali udarne nemške pesmi. V Heimatbundeimu (Sokolski dom) je imela slavnostno prireditev zveza nemških deklet. Kmalu po 11. uri zvečer so nas prebudili streli. Oddaljeni klici in komanda v srbskem jeziku... Skrivoma sem pogledala skozi okno in opazila prihuljene postave, ki so tekale po ulici. Ni bilo več dvoma, naši fantje so prišli. Skupina partizanov je trkala na vrata Sokolskega doma: — »Odprli!« Odgovoril je jok otrok in zato so partizani po kratkem oklevanju odšli dalje. Škoda, da niso vztrajali, kajti v prvem nadstropju so se skrivali izdajalci Vrenčur in Kindelhofer ter nemški župan Hauke...

Vendarle spomin na tisti dan zapisan po dogodku.

— Kaj vas je vodilo k pisanju dnevnika?

— Vem, je dejala Marica, da čas zabriše spomine. Tudi sama ne bi več vedela, kaj se je godilo, če ne bi zapisala.

Šestindvajset z roko popisanih zvezkov je danes neprecenljiv zaklad, ko skušamo osvetliti dogodke iz težkih dni okupacije.

Nisem več mama

»Preveč me vprašuješ, ne spominjam se več tistega napada. Vem še samo o mojih sinovih,« je dejala Solnova mama iz Soštanske, ki kljub 74. letom hodi zravnano in vedno vsa v črnem. Dandanes rada išče samoto, kajti njenih sinov ni več. Za njimi je ostala le plošča in včasih se mi zazdi, kot da Solnova mama, stoječ pred ploščo, govori s svojimi sinovi. Oče je bil kovač in še danes slišim pesem kladiva, ki je na naklu kovalo...

»Rudi je bil najstarejši. Ze leta 1936 se je družil z Bibo, Mravljakovima in Olgo Vrabčevoma. Sledila je Bileča, takoj po okupaciji pa vrnjenje v Srbijo. Bil je med organizatorji borbe proti sovražniku v Vrnjački banji. Karli in Milan sta sledila Rudiju. Junija 1942. leta je postalo zanju nevarno. Spominjam se, da so Svabi napravili nekega večera zasedo v okoliških vrtovih — tudi v

našem. Toda uspela sta se prebiti in sta končala svoj let v zadnjem boju Pohorskega bataljona.

Svabi so hlepeli po maščevanju. Zastavili so svoj vpliv pri oblasteh v Vrnjački banji — in 3. marca 1943. leta so Rudija ustrelili v beograjskih zaporih. Preostal pa je še Slavko, ki je bil na prisilnem delu v Mariboru — končal je kot talec v mariborskih zaporih.

»Všestih mesecih so me oropali vsega. Ubili so mi jih, ker sem jih vzgojila v zavedne Slovence in jih pripravila na življenje polno boja in odrekovanja!« pravi Solnova mama, ki je z možem prehodila vso Golgoto v taboriščih tretjega rajha.

Ostala je sama. Pravi: »Nisem več mama, čeprav me vsi tako kličejo. Tam, kjer sem nosila ljubezen do otrok, nosim sedaj mržnjo do izdajalcev!«

Grunta ne dobiš

Kristina Blagotinšek, ki je za časa vojne živela v Lokovici, je dejala: »Pri nas so bili partizani skoraj vsakodnevni gostje. Največkrat se je oglasil Franc Polh-Izak, prvoborec. Dandanes se nešteti dogodkov več ne spominjam. Najbolj mi je ostala v spominu stava z Izakom.

— Naši večeri so bili izpolnjeni z novicami, ki jih je prinašal Izak in tako sva nekoč prišla do razgovora, kdaj bo konec vojne. Izak je dejal: — »Do velike noči bo konec vojne.« Jaz pa sem trdila, da ne in ne! Vsak zase sva svojo gnala tako dolgo, da sem dejala: — »No, če bo res po tvojem, ti dam grunt!« — »Pravi! je odvrnil Izak in stisnila sva si roke v znak stave.«

In nekaj dni po koncu vojne je proti večeru nekdo rahlo potrkal na dur. Na moj klic »Naprej!« so se vrata počasi odprla in zagledala

sem sklonjeno Izakovo glavo. Smeje je zlogoval: — V-o-j-ne je ko-ncel! — O, da, sem se zasmejala, toda grunta ne dobiš, ker ste zamudili za nekaj dni!

Skladiščnika

— pomožnega v prodajni službi takoj zaposlimo. Potrebna primerna izobrazba ali praksa.

Kmetijski kombinat Zalec
— obrat MLEKO CELJE

Ali imate kark za čevlje?

— Ne vem, če se prav spominjam, a zdi se mi, da je to bilo takrat, ko so teti Ani izpraznili trafiko. Če me spomin ne vara, je tisto noč mladi Lojze Napotnik iz Soštanske zbrubil

prst, ko je pomagal partizanom odnašati tobak iz trafike, — je dejala Giza Natek iz Soštanske.

— Pri nas, v moji trgovini, je bila takrat ena prvih javk v Saleški dolini. Tako sem v tistih dneh srečevala nešteto prvoborcev, ki so preko mene iskali zvezo z zbirnimi partizanskimi mesti. Najbolj mi je ostal v spominu Miha Pintar — Toleto. Oglasil se je kar dvakrat. Spoznavni znak je bilo vprašanje: — »Ali imate pri vas kark za čevlje?« Odgovor: — »Se za zamaške ga ni! Da pa bi vedeli, v kateri trgovini v Soštanju se morajo oglašiti, sem imela v izlozbi škatlo franka, ki se v tistih dneh ni nikjer več dobil. Toda tudi meni je odklenalo. Bila sem izdana in romala v celjski pisker, mož pa je medtem bil v vojnem ujetništvu.

— Zal, res se ne spominjam, mor do bo kdo drug več vedel...«

PRAKTICNO za jesen

BLUZICE JOPICE PULOVERJI V VELEBLAGOVNICI

Ljudski magazin

CELJE

Po eni uri prijetnega razgovora z majorjem je že natanko poznala načrt za belgijsko ofenzivo. Komandanti belgijskih vojnih okrožij so imeli nalogo, da morajo pustiti francoskim četam prost vstop na njihovo področje. Vse belgijske vojaške sile naj bi se po tem načrtu skoncentrirale na področju Hamut-St. Trond-Tirlemond-Hamme-Mille. Zvedela je za vrsto podrobnosti te koncentracije, do polnoči pa je tudi že poznala moč posadke v trdnjavi Liège.

Se isto noč se je odpeljala z brzim vlakom proti Liégu in se potem peš prebila do prvih nemških straž. Oblečena je bila kot kmetica, toda stražar je opazil, da ima fine čevlje. Zahtevala je, naj jo nemudoma odvedejo h komandantu. Zbudili so poročnika, ki mu je bila kmetica hudo sunljiva. Od nekod so pripeljali neko babico, da bi jo natanko pregledala. Kmetica je jezno protestirala, toda zaman. Ko je babica našla številne drobno popisane lističe in belgijski potni list, je Annemarie besno zavpila: »Bedak, zdaj veste, da sem špijonka! Takoj telefonirajte v Berlin in sporočite Vrhovnemu štabu, da ste ujeli vohunko I, 4, G, W, sicer vaše življenje kmalu ne bo več vredno počenega groša!«

To je poročnika prepričalo. Skrbno jo je zastražil, zbudil svojega kapetana, ki je takoj telefoniral v Berlin. Uro in pol pozneje se je iz Berlina pripeljala črna limuzina z visokim oficirjem. Ubogi poročnik se menda nikoli ni doživel takšne nevihte. Oficir ga je nahrull kot psa, ga imenoval idiota in mu zagrozil, da ga bodo postavili pred steno in ustrelili kot svinjo, saj si pač drugega ne zasluži, ker ima svinjske možgane, zaradi katerih bi lahko Nemci utrpeli

MADemoiselle DOCTEUR

9

hude izgube. Poročnik je bil na pol mrtev od strahu; zagotovo si ni nikoli več lastil pravice, da bi sam pregledoval kakšno vohunko.

Najvažnejše podatke je Annemarie zdaj sporočila gospodu Matthesiusu kar po telefonu. Čez dve uri so se v obliki povelj že vrnili na meje. General von Emmich je dobil ukaz, naj takoj napade Liège.

Ko je bila spet v Berlinu, Annemarie ni več našla gospoda Matthesiusa na Billowstrasse. Zdaj je kraljeval na Königgrätzerstrasse v veliki hiši, kjer so vso noč gorele luči in so se pred vrati sprehajale močne straže. Številni oficirji in civilisti so nenehno prihajali in odhajali. V tretjem nadstropju, dobesedno na najvišjem mestu, je uradoval gospod Matthesius. Annemarie je dobila svojo sobo tik poleg njegove. Postala je njegova desna roka.

Čeprav je bil Matthesius odporen in vaje vprav težkega dela, je vendarle že omagoval pod ogromnim bremenom; spal je komaj dve ali tri ure dnevno. Odkar ga Annemarie ni vide-

la, je močno shujšal; obleke so mu postale prevelike, roke so se mu tresle.

Annemarie je prevzela del važnejših poslov. Mesto preutrujenega Matthesiusa je sprejemala agente, jih uvajala v njihove naloge in sprejemala podatke; nenavadno spretno je znala ravnanj s temi ljudmi dvomljivih značajev in nestalnih poklicev. Na prvi pogled je vedela, s kom ima opravka. Le njeni spretnosti in psihološkega talentu so je imel Matthesius zahvaliti, da so se pravočasno zgrabili dva francoska oficirja, ki jima je uspelo prodreti do centrale nemške obveščevalne službe; njuna naloga je bila spoznati najvažnejše nemške špijone in preučiti organizacijo nemške špijonaže.

Annemarie je ostala na Königgrätzerstrasse vse do leta 1916, do časa, ko je nemška vrhovna komanda sklenila napasti Verdun. Prav v tistem kritičnem trenutku so se zveze s Francijo prekinile. Gospod Pissard je nenadoma izginil in nihče ni vedel ne kam ne kako.

Mademoiselle docteur se je odločila, da bo odpotovala v Pariz. Pripravila se je hitro toda zelo previdno. Najprej je odpotovala na Holandsko, nato v Anglijo, iz Anglije pa v Bordeaux; ovinek je napravila zato, da bi ne vzbudila sumu.

V Parizu je našla vrata Pissardove tvrde zaklenjena. Vdrila je in našla Pissarda v njegovem uradu mrtvega. Samomor.

Annemarie se je nemudoma lotila dela. Spomnila se je nekega Constantina Coudoyanisa, Grka, ki se ji je še pred vojno ponudil, da bi v Franciji vohunil za Nemčijo. Sicer je bil trgovec z južnim sadjem. Annemarie ga je obiskala v njegovem stanovanju.

OTROK JE SKUPNO BOGASTVO STARŠEV IN DRUŽBE, ZATO JE TREBA TUDI SKRIB ZANJ DELITI MED STARŠE IN CELOTNO DRUŽBO

VARSTVO OTROK ZANEMARJENO

- V SISTEMU DRUŽBENEGA VARSTVA OTROK MORA DRUŽINSKO OSKRBO IN VZGOJO DOPOLNJEVATI DNEVNO VARSTVO OTROK.
- PREPOCASNO USTANAVLJANJE VARSTVENIH USTANOV IN DRUGIH OBLIK VARSTVA OTROK V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH.
- NEORGANIZIRANO VARSTVO DOJENČKOV IN MALČKOV NEGATIVNO VPLIVA NA PRIRODNI PRIRASTEK PRI NAS.
- SLOVENKA TRETJA PO ŠTEVILU ZAPOSLJENIH ŽENA NA SVETU.
- JUGOSLAVIJA PO UREJENOSTI OTROŠKEGA VARSTVA ZADNJA V EVROPI.
- PORAST DRUŽBENO NEPRILAGOJENE MLADINE IN MLADINSKEGA PRESTOPNITVA.

Varstvo otrok je pomembna družbena dejavnost, katere namen je normalen in zdrav razvoj mladega rodu v pogojih sodobnega družbenega življenja. Pomen tega varstva se tembolj poudarja v socialistični družbi, ki vsklajuje družbene in individualne interese.

Pri nas pa je praksa pokazala, da je otroško varstvo izredno zanemarjeno področje. Torej so to bese, ki so se v praksi izgubile. Če bi iskali vzroke, bi na prvo mesto morali postaviti sredstva. Dejstvo je, da dosedanj razvoj otroškega varstva kljub določenemu napredku ni potekal vzporedno s splošnim gospodarskim napredkom in razvojem potreb. Slovenija je po odstotku zaposlenih žena za Sovjetsko zvezo in Japonsko — tretja dežela na svetu. Stopnja rasti ženske zaposlenosti je sicer različna od panoge do panoge, oziroma od stroke do stroke, vendar je v vseh panogah in dejavnostih višja od stopnje rasti skupne zaposlenosti. Če hočemo uspešno reševati nasprotje med gospodarsko in družbeno aktivnostjo zaposlenih žena in njihovo obremenitvijo v družini, moramo v komunalnih skupnostih ustvariti ustrezne materialne pogoje za razbremenitev žene kot matere in gospodinjice.

DNEVNO VARSTVO JE NEZADOVOLJIVO

Stanje dnevnega varstva otrok je pri nas nezadovoljivo. Lani je bilo v varstvenih ustanovah v celjskem okraju zajeto 1.463 od 79.028 otrok — ali 1,86 odstotkov. Od 14.521 otrok v starosti do dveh let je bilo zajetih šolobveznih otrok, komaj 0,45 %, ali od 43.971 le 202. To število je nekoliko večje v starosti od treh do sedmih let 5,34 % ali 1.098 od 20.536 otrok.

Dnevno varstvo otrok je pri nas v zadnjem času sicer napredovalo predvsem v vsebinskem pogledu. Sodelovanje staršev in občanov je na tem področju večje in vzgojna vsebina bogatejša. Nezadovoljiv pa je kvantitativni razvoj varstveno — vzgojnih ustanov, njihovo stanje in število v njih zajetih otrok. Za ilustracijo navajamo nepopolne podatke števila otrok zajetih v varstvene ustanove celjske občine:

V šestih varstvenih ustanovah, ki obstajajo v celjski občini, je letos zajeto 659 otrok. To so v glavnem predšolski otroci. Omembe vredna je tudi ugotovitev, da od teh šestih varstvenih ustanov edino v gaberskem vrtcu sprejemajo v varstvo dojenčke, vendar kapaciteta ustanove ni izkoriščena. Vzrok zato je verjetno sorazmerno visoka vzdrževalna.

Na področju dnevnega varstva otrok je najbolj pereče ravno vprašanje varstva dojenčkov in malčkov do dveh let starosti. V SR Sloveniji je po podatkih zavoda za statistiko 60.926 otrok starih do 2 let, od tega 25.588 otrok, katerih matere so zaposlene. V varstvenih ustanovah je samo 1.310 otrok v starosti do dveh let; otrok starih do osem mesecev pa samo približno 200.

Zaradi neorganiziranega varstva dojenčkov in malčkov do 2 let, nimamo zanje preizkušeni, primerne in cenejših oblik varstva. Zato so mladi zakonci v mestih, posebno novopriseljeni s podeželja, ki največkrat nimajo niti minimalno urejenih stanovanjskih pogojev, pa tudi nikogar, ki bi v času njihove zaposlitve pazil na otroke, prisiljeni le-te oddati v rejo sorodnikom, znancem ali tujim ljudem na deželo. Zaradi oddaljenosti, stroškov in pomanjkanja časa le redki starši otroke redno obiskujejo. Tako na-

stopi medsebojna odtujitev, ali pa pretrga nujno potrebna čustvena vez.

Neorganizirano varstvo dojenčkov in malčkov ima negativen vpliv tudi na prirodni prirastek pri nas. Iz razpoložljivih podatkov je razvidno, da pri nas iz leta v leto rojstva padajo. Naravni prirastek v Sloveniji je bil leta 1961 9,4 — eno leto pozneje pa 8,1. Nasprotno pa se večja število splavov in to zlasti pri zaposlenih ženah v dobi maksimalne fertiliteti. Preko trideset odstotkov teh mater se odloči za splav ravno zaradi tega, ker ne vedo, kam z otrokom.

Pri reševanju varstva dojenčkov in malčkov se v bodoče ne bi smeli orientirati na tako imenovane otroške jasi, ker zaradi oddaljenosti stanovanja družine, drage oskrbe, mentalno, higienskih in drugih razlogov niso primerna oblika za varstvo dojenčkov. Primerneje je, da v naseljih in povsod, kjer prevladujejo družine zaposlenih staršev, uredimo varstvo dojenčkov in malčkov, bodisi v posebnih prostorih v stanovanjskih objektih, bodisi v oddelkih centralnih varstvenih ustanov v strujenih naseljih.

OTOROSKA IGRISČA — CESTA

Svojestven problem varstvenih ustanov so poleg neustreznih prostorov še igrišča. Veliko varstvenih ustanov živi in dela v prostorih, ki ne ustrezajo. Večina je starih, s prostori v nadstropjih z visokimi stopnišči in podobno. Posebna zanimivost, ki je vredna obsodbe, je pomanjkanje prostorov za vzgojno varstvene ustanove v novih, satelitskih naseljih (V Celju: Dolgo polje, Otok). Tudi ustreznih športnih in otroških igrišč ni. Otroci uporabljajo igrišča, ki niso namenjena njim, zato prihaja pogosto do žolčnih razprav.

Ker ni igrišča, so si ga otroci izbrali sami — na cesti.

Foto: J. Sever

Najhujše pa je, zaradi pomanjkanja ustreznih igrišč. V bližini bivališč uporabljajo otroci za svoje igre cestišča. Komentar odpade. Ali se potem še lahko čudimo izrednemu porastu mladinskega kriminala. Velik delež prispeva k temu tudi neurejeno šolsko varstvo. Pouk v izmenah.

Sedanje, slabo stanje varstva šolskih otrok narekuje potrebo, da naj bi šole po obsegu in vsebini razširile varstvo na kar največ šolobveznih otrok. Varstvo otrok v šoli bi na eni strani dopolnjevalo šolo v njenih učnih in vzgojnih prizadevanjih, v mnogih primerih pa nadomestilo pomanjkljivo družinsko vzgojo.

Posebej je treba poskrbeti za varstvo tistih učencev, ki se v popolno osnovno šolo vozijo z javnimi prevoznimi sredstvi. Ti otroci so skoraj ves dan zdoma. Šolsko varstvo bi jim moralo nuditi večje možnosti širšega vključevanja v svobodne dejavnosti (različne interne krožke), hkrati pa tudi možnost za izdelavo domačih nalog in izpopolnjevanje drugih šolskih obveznosti.

Glede na sedanje možnosti in nujne potrebe bi morale šole v sodelovanju z občinami — krajevnimi skupnostmi urediti predvsem varstvo učencev vozačev in tistih, za katere je to nujno iz drugačnih razlogov. Nedvomno bi bilo celodnevno bivanje otrok v šoli najmočnejša oblika varstva, saj bi bili praktično zajeti skoraj vsi otroci od 7-15 let starosti. Po številu pa je teh otrok skoraj 50 % vseh otrok v starosti do 15 let.

KAJ STORITI?

Ti problemi so bili povod, da je skupščina SRS v septembru 1961 sprejela resolucijo o nalogah komune in stanovanjske skupnosti pri otroškem varstvu, v marcu 1963 pa po analizi enoletnega izvajanja resolucije priporočilo, ki nalaga vsem družbenim faktorjem odgovornost za razvijanje varstvene dejavnosti. Resolucija bi naj vzpodbudila starše in družbene činitelje k hitrejšemu in učinkovitejšemu razvoju otroških ustanov in raznih oblik dela z otroki.

Pričakovati bi bilo, da bodo resolucijo in priporočilo, ki obravnavata tako važno družbeno vprašanje, občinske skupščine obravnavale z vso resnostjo. Analiza dela pristojnih svetov občinskih skupščin v zvezi z izvajanjem resolucij v občinah kaže, da so ti v 50 občinah obravnavali nakazano tematiko in sprejeli 163 sklepov, od katerih je 133 formalno izvedenih, 30 neizvršenih, niti niso v izvajanju. Neizvršeni so ostali predvsem tisti sklepi, ki zahtevajo večja materialna vlaganja.

Odstotek občin, ki sploh niso obravnavale resolucij in priporočil o otroškem varstvu, ali niso sprejele nobenih sklepov, nam dovoljuje zaključek, da nekatere občine še vedno obravnavajo otroško varstvo predvsem kot socialno vprašanje, ne pa kot pomemben činitelj dviga produktivnosti in standarda občanov. Vzrok je zlasti v pomanjkanju koordinacije med odgovornimi činitelji in planskega programiranja potreb na področju otroškega varstva,

potem v nerešenem vprašanju formiranja družbenih skladov za investicije in v financiranju osnovne dejavnosti vzgoje in varstva otrok.

Tudi delovne organizacije se vse premalo zavedajo, da je organizirano varstvo otrok eden izmed činiteljev, ki vpliva na povečanje storilnosti dela njihovih proizvajalcev. Moderna proizvodnja, kakor tudi druga področja družbene dejavnosti, ki zahteva od človeka, da na delovnem mestu v polni meri angažira vse svoje telesne in umske sposobnosti, nujno terja, da človek svoj prosti čas v maksimalni meri izkoristi za telesno in duševno rekreacijo. Če bi delovne organizacije analitično proučevale izpad mater — proizvajalk iz dela, zaradi neurejenih vprašanj otroškega varstva, bi nedvomno bolj upoštevale prednost organiziranega varstva otrok svojih delavcev, takrat ko iščejo skrite rezerve, ki vplivajo na dvig proizvodnosti.

Pri sedanjih možnostih in potrebah je jasno, da same komune večina še ne morejo zagotoviti materialnih sredstev za varstvo in vzgojo otrok. Zato mora biti razvijanje otroškega varstva skupen interes in obveznost komune ter delovnih organizacij. To pa s perspektivnimi programi, ki morajo temeljiti na dobro proučenih analizah sedanjih in bodočih potreb ter biti vsklajeni z razvojem ostalih dejavnosti v občinah, v okviru krajevnih skupnosti. In to čimprej, ker je stanje otroškega varstva pri nas danes tam kot je bilo pred več leti.

J. Sever

300 LET ROGAŠKE SLATINE — 300 LET ROGAŠKE SLATINE — 300 LET ROGAŠKE SLATINE — 300 LET

GLEDALIŠČE JE STROHNELO

Rogaška Slatina ima zanimivo zgodovino. Pri Sv. Križu so nekoč našli kovance rimskega cesarja Domicianja. Več podobnega denarja pa še v bližnji Kostanjevici.

Tudi naši Ilirci so prihajali v Ro-

gaško Slatino. To pomeni, da je zdraviliški in letoviški kraj bil zbirališče ljudi različnih nagibov in je posegal globoko v politično življenje takratne dobe. Mislci in pisniki, vladarji in petičneži, vse se je sre-

čevalo ob kislji vodi. Ilirec Stanko Vraz je prebival v zdravilišču okoli leta 1849. Voda mu je bila tako všeč, da jo je priporočil celo črnogorskega vladarju in pesniku Petru Petroviću Njegošu. Njegovo priporočilo je dobil še srbski knez Miloš Obrenović.

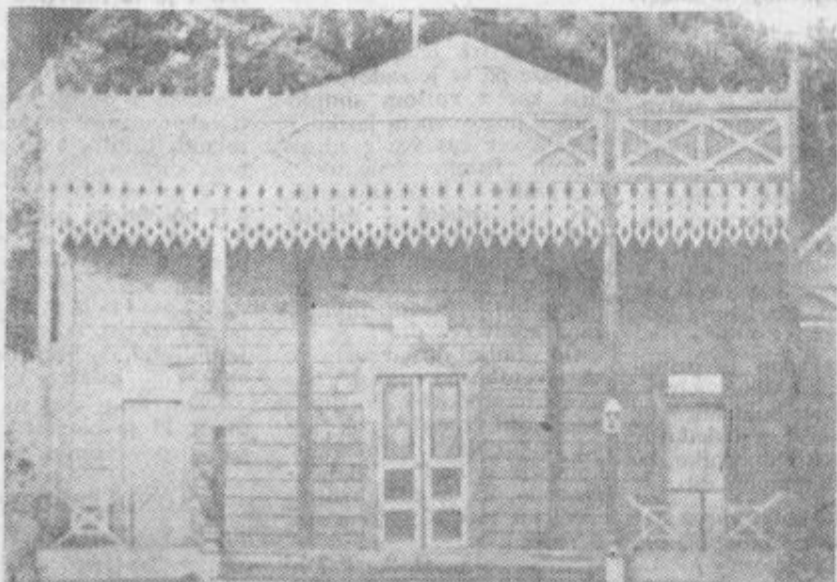
S pošto so bile večasih težave, pa še danes ni vse čisto gladko. Prvi poštini urad je dobila Rogaška Slatina leta 1866. Tako se ji je še bolj hitro odpiralo okno v svet.

Zasebnih prizadevanj okoli slatinskih vrelcev je bilo dokončno konec okoli leta 1801, ko je vrelce prevzela »država«. Takrat so imenovali tudi prvega ravnatelja Josefa Widenhoferja. Pojma reekcije in rotacije še zares niso poznali, saj sta se vse do leta 1860 izmenjala samo dva. Dr. med. Johann Frölich je ravnateljval 31 let, njegov naslednik Slovenec dr. Jožef Sock pa 32 let. Rogaška Slatina jih je imela v 158 letih, odkar so nastavljeni ravnatelje, triindvajset. V prvih 67 letih v glavnem samo 2, v naslednjih 50 letih še vsega 5, nato do druge svetovne vojne še 6, med okupacijo 1, a v dvajsetih povojnih letih so se zvrstili naslednji ravnatelji: Franc Bratuž z dolgoletnim slatinskim zdravnikom dr. Antonom Lavričem; Henrik Zbil, Zmagoslav Likar, Franc Zore, Mirko Poč, Ivan Kovač, dr. med. prim. Rudolf Leskovar, Stane Čujež ter sedanji ravnatelj Lojze Libnik.

V slikoviti leseni stavbi je že nekoč, kot smo omenili, imela Rogaška Slatina svoj »Böhms Sommer-Theater«. Zgradba je stala na dvorišču današnjega »Tržaškega doma«. Gledališko skupino je vodil Julius Böhm. Ta je delovala tam do

leta 1870, ko se je stavba zaradi dotrajanosti zrušila. Domneva se to, da je ravnatelj gledališke družine Böhm prinesel v Rogaško Slatino tudi prvi fotoaparati. Posnetek gledališke stavbe je nedvomno najstarejši fotografski posnetek Rogaške Slatine, kolikor jih do danes pozna-

jo. Ze pred Böhmom je neki Jožef Freudenreich, gledališki podjetnik iz Zagreba, zaprosil ravnateljstvo, če bi si z lastnimi stroški smel osnovati gledališče, pa je dr. Sock to odločno odklonil. Vprašanje razvedrila za goste je bilo še nadalje odprto. Nikakor niso mogli ujeti ravnovesja med zdraviliščem in letoviščem. Pa to je verjetno še danes odprto vprašanje za Rogaško Slatino. Vedno znova so se delila mnenja, dokler niso napravili nekakšne vprašalne izkušnje, okoli leta 1882. To je pokazalo, da priporočajo osnovati gledališče, ki bi naj razveseljevalo goste. Sele po požaru so navsezadnje zagotovili sredstva za »Gledališko dvorano«, v kateri je danes slatinski kino. Dvorano so svečano odprli 26. julija 1912, kjer so kot prvo predstavo graški gledališčniki izvedli komedijo »Die Notbrücke«. Ze tri dni potem pa so prvič vrteli tudi film. Obiskovalci pa so kmalu začeli kritizirati novo dvorano, da ni prikladna, ker je previsoko pod streho, da je prevroč, da se zaradi tega vznemirjajo zdraviliški gostje. Zato so kmalu zgradili novi »Letni kino«, ki pa je pogorel v začetku decembra 1951. In danes je spet odprto vprašanje, kako naj dobi slavit Rogaška Slatina dvorano za filmske predstave. Znova mora ustrezati tista, ki so jo odklonili že pred 35. leti.

Böhmovo gledališče v Rogoški Slatini, ki je dobesedno strohnelo. (Posnetek iz leta 1888).

POL ČLOVEŠTVA V KAIRU

V ponedeljek se je v Kairu začela druga konferenca nevezanih držav. Predsednik ZAR, Naser, je pozdravil šefe delegacij 57 držav z vseh celin, predstavnike ljudstev, ki predstavljajo polovico vsega človeštva. V

Kairu so zbrani številni uglejni politiki, šefi držav, med njimi vsi tisti, ki jih že dolga leta poznamo kot pobornike politike aktivne koeksistence. Predsednik SFRJ tovariš Tito je z ladjo »Galeb« prispel v Egipt pretek-

lo soboto, kjer so ga množice sprejele kot najstarejšega prijatelja republike ZAR. Tedniku bo težko potešiti zanimanje bralcev o poteku in vsebini te za ves svet, zlasti pa za mir tako pomembne konference. Naši bralci bodo o tem dobili mnogo več informacij v dnevnem tisku, radiju in televiziji. Da pa bi lažje spremljali dogodke v Kairu, da bi imeli boljše predstavo o obsežnosti in pomenu konference, objavljamo zemljevid, na katerem so vrtsane vse države, ki na tej konferenci sodelujejo. Kot posebno bi navedli samo nekaj:

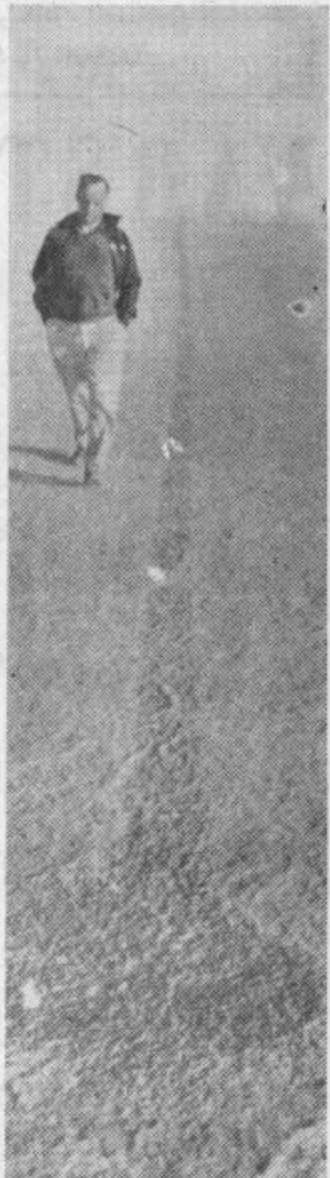
- Ameriški kontinent zastopa 9 držav v svojstvu opazovalk in samo ena (Kuba) kot aktivna udeleženka.
- Afriški kontinent zastopa 29 aktivnih udeleženk in samo ena opazovalka (Zambija).

ZDI SE, DA NI, PA JERES

Namreč to, da je nekega pijanca tako zanašalo, ko je hodil po cesti enega od Fidžijskih otokov, da je bil nekaj časa v danes, nekaj časa pa v jutri. Po otoku teče mednarodna datumska meja. Če vas je volja, se lahko odpeljete tja in se postavite z eno nogo npr. v 10. september, z drugo pa v enajstega.

- Evropo zastopata Jugoslavija kot aktivna udeleženka in Finska kot opazovalka.
- V Aziji se število nevezanih ni povečalo niti zmanjšalo.
- Od udeleženk na Beograjski konferenci manjka samo Kongo (Leopoldville), ker so večinoma vse prijavitelne dežele odklonile možnost, da bi to državo zastopal Moise Combe. Udeležba te države pa je dobrodošla, če bi njeno delegacijo vodil kdo drug, predvsem Kasavubu.

Predsednik ZDA Johnson je nedavno svojim gostom pokazal svojo spretnost pri ravnanju s psi. Društvo ljubiteljev živali, ki je v ZDA zelo močno, je seveda blago protestiralo po objavi te slike. V Ameriki pač protestirajo zelo radi, tudi kadar ni treba. Ob tej sliki pa se ponuja misel, da ima Johnson opraviti z mnogo bolj popadljivim bitjem — na primer Barryjem, ki ga je treba ukrotiti z zmago na bližnjih predsedniških volitvah.

KDO PIJE IZ ČASE IZOBILJA

V času predvolilne borbe v ZDA politiki niso prepustili najmanjše možnosti, da ne bi drug drugemu vrgli pod noge kakšno poleno. Tako sta dva republikanska predstavnika v kongresu odpotovala na Jug in obiskala nekdanjo plantažo bombaža, katere lastnica je žena ameriškega predsednika Johnsona. Na svoje veliko veselje sta opazila, da živijo družine na tem posestvu zelo bedno in nimajo urejenih niti osnovnih sanitarij.

Neka stara črnkinja je zapala gostoma: »Tu bi rada živela tako dolgo, dokler me gospod ne pokliče k sebi, toda rada bi, da bi gospa Johnson dala popraviti streho. Precej spušča.« Ker je boj proti bedi eden izmed vodilnih motivov Johnsonove politike, je tednik Time v svojem poročilu o dogodku citiral besede samega predsednika: »Vsem Američanom, tako tistim na farmah kot onim v mestih moramo omogočiti, da bodo pili iz čase izobilja.« Življenje ustvarja drame, mesečni dohodki tragedije.

iz albuma svetovnega popotnika

LOV NA ALIGATORJE

Na svojih ekspedicijah po zelenem peklu sem v rokavih in pritokih Amazonke često srečeval aligatorje.

Nekega jutra smo pluli počasi vzdolž reke. Na našem kanuju je bilo preveč tovora; tako so bili robovi čolna komaj še nad gladino. Nenadoma se je nekaj metrov od nas pojavila glava aligatorja. Kmalu zatem je priplaval od nasprotne strani še drugi. Čez malo časa nas je obkolilo blizu deset pošasti, ki gotovo niso imele človekoljubnih namenov.

Ker sem že večkrat čul, da so aligatorji pravi mojstri v zahrbtnih zvijačah, se nisem počutil posebno dobro. Tudi moji spremljevalci so zaskrbljeni gledali manevre teh nevarnih plazilcev. Kmalu smo videli, kaj nameravajo.

Eden od aligatorjev se je potopil pod naš čoln in ga pričel nevarno gugati — preprost, a dober načrt: prevrniti čoln in privediti pojedino.

V prvi zmedbi smo pričeli z vesli udrihati po gnusnih glavah, kar seveda ni imelo prav nobenega učinka; zdelo se mi je celo, da jim udarci prijaajo. Sele ko sem iz neposredne bližine prestrelil betico najbližjega aligatorja in ko se je ta zadet obrnil na hrbet, so se ostali razbežali; kri je privabila piranhe, ki so temeljito opravile svoje delo in pred našimi očmi spremenile aligatorja v okostnjak.

Nekoč pozneje sem se udeležil nočne plovbe poklicnih lovcev na aligatorje, caimanerosov, ki se preživljajo s prodajo aligatorjskih kož.

Sedel sem na premcu čolna s puško, pripravljeno na strel. Za mano je stal Alcides z močnim reflektorjem in osvetljeval obrežje reke.

Dva rubina sta zableščala nad gladino; aligatorjeve oči.

Čoln se je neslišno usmeril proti svetlikajočim se očem; Alcides je s snopom močne svetlobe omamljal žival, da se ni mogla ganiti. Privestali smo v neposredno bližino, komaj več kot meter od nepremičnih oči. Pomeril sem in sprožil. Caimanerosi so ubitega aligatorja potegnili v čoln.

Lovili smo vso noč in se vrnili z bogatim plenom: enajst aligatorjev.

Dopolodne smo jih odrli. S posebnim veseljem sem se lotil svojega prvega, »profesionalno« ujetega aligatorja.

Tibor Sekelj

LAŽNA ZDRAVNICA

(Nadaljevanje in konec)

V treh izmenah je diplomirala.

Pobeg zdravnice je ustvaril neprijetno vzdušje. Odgovor na telegram še ni prišel; trdila je, da je študirala na ljubljanski univerzi. Vsi niti niso odobravalni sumničenja, češ, morda si je sedaj kaj napravila, kajti z otoka ni moč kar tako pobegniti — posebej ne z brionskih.

Sele drugi dan je prinesel olajšanje. Mladi zdravnik iz puljske bolnišnice je prišel in začel z ogledovanjem diagnoz v dnevniku, ki so ga vodili v ambulanti.

Čudne diagnoze, sprva napačno pisane (fonetično), kasneje po diagnozah, ki sta jih v dneh, ko je »zdravnica« bila v Puli, pisali medi-

rili o veliki prevarantki, ki je kar tri mesece zdravila otroke, ne da bi bila imela pojma o tem.

Osem dni brez zdravniškega nadzorstva.

»Le kaj bi bilo, če bi se kdo resneje poškodoval, ali če bi obolel, ali se morda utapljal?« je vprašal Barba, namestnik upravnika, kateremu je ta neprijetni dogodek pospešil belezen in je sedaj ležal v puljski bolnici.

»Kako si je upala prevzeti odgovornost za kar tisoč mladih ljudi?« smo se vseprek spraševali ter upali, da se v preostalih dneh ne bo kaj posebnega pripetilo. Bili smo namreč sami. Dan pred tem je odšla tuji mlajša medicinska sestra in tako smo imeli za 200 otrok le eno sestro. Zdravnik Jože je obljubil, da bo prišel vsaj enkrat pogledat.

Sedaj je prispel tudi telegram, ki je potrdil več kot trdna sumničenja.

ZADNJE SREČANJE

V soboto opoldne — dan pred odhodom — je prišel zdravnik Jože. In kot nalašč je nekaj ur zatem prišla na

otok tudi naša »zdravnica«. Vsi so bili toliko zaprepeščeni od nesramnosti, da so jo pustili pri miru. Le Jože ni mogel kar tako. »Zdravnica« je namreč v času svojega zdravljenja v koloniji preko njega navezala stike z upravo puljske bolnišnice, kjer se je že dogovorila, da bo po končanem letovanju prišla na dvoletno prakso na kirurgijo.

Prišla je po svoje stvari. V ambulanti sta se srečala z Jožetom. Povedal ji je krepke, ona pa je molčala, vzela svojo garderobo in odšla. Edini pozdrav je pustila za upravnika, od katerega si je preko svojih prejemkov (40 tisoč mesečno polg hrane in stanovanja, sposedila še večje vsote denarja).

Barba to popoldne ni bil doma. In zato je lahko nemoteno odšla s svojim prijateljem, ki jo je pripeljal na čolnu iz Fažan.

Nadaljevanje te zgodbe pa se bo pisalo pred sodiščem, ki nikakor ne bo moglo mimo tolikšne nesramne prevare, ki meji že na neuravnovešenost. Prevzeti odgovornost za življenje tisoč otrok pač ni malenkost, posebej če jim znaš le toliko pomoči, kot vsak drug laik.